

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hátra ..... 3 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hátra ..... 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér

Nyitási ára 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemi
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 281.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József tércsúsz-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, április 9.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérórák: A magyar kereskedő.
- Halódlak az obstrukció!
- A hat új iskola pályázata.
- Mit dolgoztak az aradi szocialisták?
- Csanádmegye a múlt hóban.
- Benzin, omnibusz. lófajd.
- Vakációznak!
- Amiről beszélnek.
- Titokzatos bűnügy.
- A lítkos eskü.
- Elkobozták Russu Sirlanu könyvét.
- Vladimirt elítélték.
- Tárca: Mese egy fekete haju asszonyról. Írta: Salamon Adolf.

A magyar kereskedő.

Arad, április 8

Németországban vagy Angolországban nagyon megtisztelő cím az, ha valaki „kereskedő”. Ezekben az országokban is szép foglalkozás az ügyvédkezés, az orvosi, mérnöki vagy tisztviselői foglalkozás — de mindezeknél szebb, tekintélyesebb az, aki kereskedő. A berlini „Kaufmann” szívesen látott tagja a német társadalom legelőkelőbb osztályainak.

Nálunk sem vetik már meg a kereskedőt úgy mint egy-két évtizeddel ezelőtt megvetették. Vannak már magyar kereskedők is, akiknek meg van engedve, hogy családjaikkal a juristák között, sőt a vármegyei fényes bálakon is megjelenhessenek. Ha elég vagyonos a magyar kereskedő, akkor még a közéletben is juttatnak

neki szerepet, sőt beiratkozhatik egy kis protekcióval a gentry kaszinóba is.

Ez a kis különbség van a magyar kereskedő és más művelt nemzetek kereskedői között. A magyar ur, nem kereskedik. Eladja a saját birtokán termelt gabonát a saját zsidójának. Ő csak ezt az egy kereskedőt ismeri. Ha jól megy dolga, nem törődik azzal sem, hogy talán valamivel olcsóbbért adta oda a gabonát, mint a mennyit mástól kapott volna érte, mert ha utóbb pénz dolgában megszorul, nem lesz kénytelen idegen ajtókon kopogtatni, készséggel kerit neki pénzt az ő kereskedője, aki a gabonát is megvette tőle.

Ez a magyar kereskedelem. Van aztán még Magyarországon olyan kereskedő is — az említettek kivül, mint teszem azt, Kornfeld, Lánczy, Beck vagy Sándor Pál, — ezek azonban már nem kereskedők, hanem magyar urak, akikhez csak a kereskedők járnak kölcsönökért, — a bankok, az ügyvédök, a gabonások és az erdőkirályok. Ezek főrendiházi tagok, vagy legalább is országgyűlési képviselők, az az üzleti haszon, mely az ő kezükre jut, egyenrangú azzal az üzleti haszonnal, melyet a hitbizományi birtokok urai élveznek nagy ingatlanuk után.

Az a kereskedő, aki a fogyasztó közönséggel közvetlenül érintkezik, aki a közvetítés hasznából akar Magyarországon megélni, a magyar társadalomban nem élvezhet olyan közbecsülést, amilyen a keres-

kedői foglalkozást minden művelt országban megilleti.

Alkalomszerű most ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert a „Verein Berliner Kaufleute” képviselői már eltávoztak Budapestről és most magunk között maradtunk, idegen ember nem hallja meg a szavunkat.

Miért nem részesül a kereskedelem Magyarországon — különösen ez idő szerint — olyan közbecsülésben, mint más országokban? Azért, mert a magyar kereskedők túlnyomó része a rendezetlen felekezeti viszonyok között élők közül kerül ki. Azzal senki sem törődik, hogy Magyarországon ipar- és kereskedelem még egyáltalán nem volna, ha a kereskedők azt meg nem teremtették volna, azzal senki sem törődik, hogy az ország közgazdasági élete és a nemzet jelentősége talán valamit nyert is ezáltal, hogy itt ipar- és kereskedelem keletkezett, — hanem csak a felekezeti kérdéssel törődnek azok, akik meg nem engedik, hogy a magyar kereskedelem társadalmi auktoritása megerősödjék.

Az ilyen irányú társadalmi politika az oka annak, hogy a kereskedelmi pályákat az ifju nemzedékek még most is elkerülik, hogy a magyar középosztály fiai még ma is kellemetlen illatunak tartják az üzleti hasznot és még ma is csak az lép az üzleti pályára Magyarországon, aki ügyvédnek, orvosnak, mérnöknek, tisztviselőnek valamely okból nem mehetett.

Mese egy fekete haju asszonyról.

Írta: Salamon Adolf.

Volt egyszer egy kicsi fekete haju asszony ... Igen ... igen, mindjárt ... csak előbb valami mást ...

Az orgona illatos ága bekandított egy hófehér kis szoba ablakán, hol minden olyan fehér volt, mint a lilium. Fehér ruhában, fehér arccal sirt egy leány s bucsuzott attól a fehér szobától, attól a sok fehérségtől. Megsimogatta a fehér ág minden ráncát, megigazította a lecsüngő csipkefodrot és sirt, zokogott, siratta a fehér ágyat ...

De hát miért sirt, miért zokogott? ... Az orgonavirág bűvös illatot terjesztett s a fehérarcú leány már nem sirt, már mosolygott ...

Uresen maradt a hófehér kis szoba, a hófehér ágy ... elment a fehérarcú leány ... elment a templomba s mire visszajön, már nem lesz fehérarcú leány, hanem „fekete haju asszony” ...

Volt egyszer egy fekete haju asszony ... fekete volt a szeme s piros az arca ... A fekete haju asszonynak volt egy széke ura, aki szerette nagyon ...

És a fekete haju asszony mégsem volt boldog, mert a szíve az egy nagyon bolondos kis szív volt ...

A fekete haju asszony egyszer sétált ... sétált ... egyedül sétált. Az orgonavirág éppen nyílt, a levegő tele volt illattal és ő úgy szította magába az orgonavirág illatát ... A

madarak csicseregtek s a fák lombja olyan csodálatos dolgokat susogott ...

Egyszerre csak piros lett a fekete haju asszony arca ... nagyon piros ... olyan piros, mint a pipacs ...

Jött valaki ... egy ember jött ... egy ember, a kinek fekete volt a haja, fekete a bajusza és fekete a szeme ... csak az arca volt fehér ... és az a fekete haju ember csak nézte, nézte a fekete haju asszonyt ... és a madarak csicseregtek ... és a fekete haju asszony már nem hallgatta egyedül, hogy mit susognak a fák lombjai ... mellette ment a fekete haju ember ... egészen közel hajolt hozzá és úgy beszélt neki ... Lassan beszélt, az ajkát egészen odatette a fekete haju asszony füléhez és bűvös bájos meséket mondott neki ... mesélt az orgonavirágról, a madarakról, a lombokról ... mindenről mesélt neki ...

A fekete haju asszony meghallgatta ... és mégis pirosabb lett az arca és a szíve, az a bolondos kis szív pedig egyszerre csak nagyon elkezdett verni, nagyon de nagyon gyorsan verni ... úgy, hogy a fekete haju asszonynak meg kellett fogni azt a bolondos kis szívet, mert ismét megrepedt volna örömeiben ...

A fekete haju ember még mindig mesélt ... meséket mondott a dalról ... az illatról és a szerelemről ...

Az orgonavirág illatozott és a fekete haju asszony elszédült tőle ... és akkor a fekete haju ember megölelte, hogy el ne essen ... ő becsukta a szemét és szította az orgonavirág illatát ... és a fekete haju ember pedig ráhajolt és megcsókolta a száját ...

Hova megy a fekete haju asszony? ... Siet ... nagyon siet ... Olyan nagyon ver az ő bolondos kis szíve, hogy alig tud lélegezni.

Bement egy nagy kapu, sok lépcsőn ment fel s megállt egy fekete ajtó előtt ... úgy dobogott a szíve ...

Ott volt a fekete haju asszony a fekete haju embarnél ...

Az ablak nyitva volt s bejött rajta az orgonavirág illata ... és a fekete haju ember már nem mesélt, csak csókolta a fekete haju asszonyt ...

Ugy csókolta, hogy szinte fájt ...

És a fekete haju asszony, akinek olyan bolondos kis szíve volt, azt hitte, hogy ő most boldog ...

És beszélt a fekete haju ember, az arca most is fehér volt és már nem csókolta a fekete haju asszonyt ...

Igen ... szerettelek; én is hittem, hogy szerelmem örökké fog tartani, hogy lényed örökké vonzó lesz ... De lásd, mi mindnyáján halandók, gyarlók vagyunk s minden mulandó a földön ...

Szívem van e? Óh van kedvesem s ha csak azt kívánod, végre ideletemben néked adatom ... oh ne hidd a szív meséit ... a szív egy szegény húsdarab, ártatlan matéria ... ne bántsuk őt ...

Szerelmem? ... mi az ... őszitőn csupán ... ember, állat egyaránt „szeret.”

Az ember az finom ... őszitőnt burekba rejti s az a szerelem. A nő bája rejtvé van,

Csak elvéve történik meg, hogy egy-egy szülő azért neveli gyermekét kereskedőnek, mert a gyermek tehetséges, erre termett.

Nem is merjük senkinek sem ajánlani, hogy Magyarországon kereskedőt neveljen gyermekéből. A magyar közgazdasági politika ezidőszert minden erejével oda gravitál, hogy ahol csak lehet, diszkreditálja a kereskedelmi közvetítés hasznait. Az értékesítés minden ágára kiterjedő szövetkezeti rendszer egyenes célja az, hogy az üzleti hasznokat a kollektív egyesülések kezére játssza és utjába álljon minden üzleti spekulációnak.

Ezt a célt elérni képtelenség ugyan, mert az üzleti spekuláció határtalan területeken mozog, ennek korlátokat szabni nem lehet; de ezzel a politikával mégis el lehet érni azt, hogy a magyar kereskedelmi életfejlődés megbénul és különösen azt, hogy azokat a társadalmi osztályokat, melyeket a kereskedelmi életnek kellene felnevelni, az irnoki szobákba szoritjuk és szándékosan koldusokká tesszük.

Kegyetlen, rossz politika az, melyet azok folytatnak, akik a jelenleg élő magyar kereskedőkre felekezeti okok miatt haragszanak és ezért nem is a kereskedőket, hanem magát a kereskedelmet támadják.

Lehetne arról is beszélni, hogy hiszen ennek a ma élő kereskedő nemzedéknek erényei, érdemei vannak. A magyar zsidó kereskedő jobban ragaszkodik a magyarsághoz, mint a zsidósághoz; de nem szükséges magukat a kereskedőket védelmezni, mert ők rendkívül erősen állanak a maguk helyén, évszázadokon keresztül folytatott tervszerű üldöztetések nevelték őket erre a pályára, melyen ezt a társadalmi osztályt egykönnyen megrendíteni nem lehet. Nincs olyan agrár szellemű politika, melynél erősebb és töretlenebb akadályokat is keresztül nem törtetett volna a magyar kereskedő. Nem is erről van

csak sejtet mindenik s a vágy, mellyel látni ónját: ez a szerelem...

Mikor ajkad először érintettem, egy életet ért csókod; míg nem magad adtad le s így szokottá vált az is s nem szomjazom többé rá. Míg arcodat is fájva rejtetted, még közelgéged is hevített; de mikor már a karod magától fonta át nyakam, unottan, fáultan vettem azt.

S lásd, ti nők vagytok a hibásak, hogy a szerelem nem tart örökké. Ti oly csodás tulajdonságokkal vagytok felruházva, bennetek oly csodás varázserő lakik, de sajnos, nem tudtok gazdálkodni vele... s mihelyt a „nő” vagytok, felejtitek aztán, hogy hol a „nő”... a varázs megtörik... a cselekmény unott lesz és... és vége a szerelemnek...

Ezeket mondta a feketehajú ember és a feketehajú asszony elment... nem dobogott már az ő bolondos kis szíve...

Fekete ruhát is vett magára és gyászolta a szerelmet...

Az orgona illatos ága bekandított egy hófehér kis szobába, hol minden olyan fehér volt, mint a lilium. Senki nem volt a fehér szobában.

Az ajtóban állt a feketehajú asszony és nem mert bemenni, az arca fehér volt és szemével messze nézett el, arra a nyugtató hegyek felé.

A nap ép most bukott alá, leszállt a szürkület, mintha láthatatlanná akarta volna tenni a világot... az orgonavirág erősen illatozott...

Volt egyszer egy feketehajú asszony, ki nek nagyon bolondos kis szíve volt...

szó, hanem arról inkább, hogy utakat kell építeni az egész magyar társadalomnak arra, hogy kereskedelmi szellemet szivjon magába, mert kereskedelem nélkül nincs a nemzetben vérkeringés. Ez volna a nemzet érdeke és ezzel éppen ellenkező irányba terelődik a magyar gazdaságpolitika, mely ma nyílt ellensége minden üzleti közvetítő haszonnak.

P. L.

Halódik az obstrukció!

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, április 8.

Ahogy ma délelőtt a képviselők a parlamenti palota elé értek, nagy fekete zászló öltött szemükbe.

— *Vajjon ki halt meg közülünk?* — kérdezték egymástól.

Senki sem tudott válaszolni erre a kérdésre, végül valamelyik tréfás honatya így akarta megoldani a választ:

— *Meghalt az obstrukció; ezért tüzték ki a fekete zászlót.*

De nem ez volt az igazság. A fekete zászló azt jelenti, hogy a magyar képviselőház is részt vesz abban a gyászban, mely minden magyar ember lelkét elfogja gróf Széchenyi István halálának negyvennyolcadiki évfordulóján. A legnagyobb magyart gyászolja hát a magyar képviselőház! Ezt jóleső érzéssel állapítják meg az új rend rendületlen hívei!

Az ülésen különben kiderült, hogy az obstrukció haldoklik. Az elnökök rendkívül szigorúak voltak a balpártiakkal szemben és így biztos, hogy az obstrukciót az elnökök rövidesen kivégezik.

Az ülés különben így folyt le:

Az ülésen Justh Gyula elnököl s bejelentette, hogy az Országos Széchenyi Szövetség meghívta a Házat a ma esti Széchenyi ünnepre. A képviselőket Návay Lajos alelnök fogja vezetni. Sándor Pál öt heti szabadságot kapott. Interpellációkat Polit Mihály és Nagy György jelentettek be, de mára szombatról is maradt három interpelláció.

(A balpárt diadala.)

Kmety Károly szólta a harmadik szakaszhoz először. A függetlenségi párt nevében módosítást nyújtott be, mely szerint az ideiglenes házszabályrevízió alá nem tartoznak az ujoncmegállás és ujonclétszám megállapítás. Hozzátette, hogy a Nagy Emil-féle indítvány eredeti intenciója is az volt, hogy ezek az ügyek ki vannak véve a szigorítás alól, de mivel bizonyos részről bele akarták magyarázni a katonai ügyeket is, célszerűnek tartja a kivételes ügyek taxatív felsorolását. Az ujoncmegállapítás és megajánlás Magyarország belső és kizárólag fentartott ügyei s csak annyiban tekinthetők Ausztriát is érintő ügynek, míg a közös hadsereg révén Ausztria hadügyét is érinti. Kijelenté azonban, hogy ez semmiesetre sem a balpárti töredék diadala, amint ez hirdeti.

Farkasházy Zsigmond: Nem töredék, de párt!

Nagy György: Herkulespárt!

Kmety Károly: Kifejti még, hogy helyesli, ha az ideiglenes házszabályrevízió hatályát kiterjesztik a végleges házszabályrevízióra is. Akármint mond a Szappanos vezetése alatt álló balpárt... (Nagy zaj). Felkiáltások a balpárton: Éljen Szappanos! Kéri az indítvány ki nyomtatását.

A Ház kinyomatja az indítványt.

Andrássy Gyula gróf: Kezdtől fogva az volt az intenciója, hogy a katonai ügyek a revízió sürgőssége alól kikapcsolassanak. Illik említeni, hogy az eredeti indítvány homályos szövegezésével tekintetben kétséget támasztott és hogy az ellenzéknek jogosult aggodalmat lehetnek. Mivel pedig a többség nem akart fél-

remagyarázásokra okot adni, a maga részéről hozzájárul az indítványhoz. (Helyeslés.)

Nagy György: Kijelenti, hogy a katonai kérdések kikapcsolása kizárólag a balpárt diadala. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Kis szerény! Honnan tudja?

Nagy György: Kmety maga mondta nekem. Nekem azonban nem kell a dicsőség, legyen ez a többségé. (Gulyás derűtség.) Nem tartja elegendőnek Kmety indítványát, mert az összes katonai kérdéseket ki kell kapcsolni. Kifogásolja, hogy az indítvány országgyűlésről beszél, holott itt csak a képviselőház házszabályairól van szó. A főrendiház, sajnos, megmarad a maga ósdi meggyöpösödött szervezetében.

Kmety Károly: Szükség van rá.

Elnök: A főrendiház szervezete most nincs napirenden.

Molnár Jenő: Hiszen a tárgyról szól.

(Az önálló bank.)

Nagy György: Kéri, nyomassák ki határozati javaslatát, mert valamennyi fontos nemzeti érdekeket akar megoltalmazni. A bankkérdés tárgyalását is ki akarja vettetni a házszabályrevízió alól. Nem lehet becsületes magyar ember, aki ne kívánná az önálló magyar bankot.

Elnök: Ez a kérdés nem tartozik ide. Ha így folytatja, megvonja tőle a szót.

Farkasházy Zsigmond: Most csak igazán a tárgyról szól! Azt akarja, hogy az önálló bankra vonatkozó javaslatokat vonják ki a sürgősség alól.

Elnök: Farkasházy képviselő ur folyton kötekedik az elnökséggel s utasi ásokkal látja el. Figyelmezteti, hogy ezt nem fogja tűrni és ha erről a szokásról nem tesz le, indítványozni fogja, hogy adják át a mentelmi bizottságnak. (Zaj és helyeslés.)

Nagy György: A végleges házszabályrevízió alól is ki kell venni a katonai ügyeket.

Muzsa Gyula: Arról akkor beszélj!

Nagy György: Most kell arról is beszélni!

(Zaj) Felkiáltások: Hiszen te ugys egyebet se teszel, mint mindig csak beszélsz!

Nagy György: Ha feláll Andrássy miniszter.

Andrássy Gyulagróf: De nem állok ám fel. (Nagy derűség.)

Nagy György: Szeretné, ha Kmety módosítaná az indítványát. Ujból az önálló bankról beszél.

Návay Lajos elnök: *Megvonom a szót.* (Zaj.)

(A mostoha balpárt.)

Farkasházy Zsigmond: Főlemlíti, hogy újabb időben a balpárttal szemben külön eljárást tanusítanak. Felpanaszolta, hogy Fenyvesi gyorsíródal főnök kinevő hangon ragadta meg azt a kérését, hogy adja oda neki Nagy György beszédének gyorsírói jegyzeteit.

Justh Gyula (a képviselői helyéről): Helyesen tette!

Farkasházy Zsigmond: A sérelmes eljárás miatt elégtételt kér. Ne bírálják úgy el a kérést, hogy ő intézi ezt az elnökhöz.

Elnök: Ez a kifejezés tiszteletlen gyanút foglal magában. Rendreutasítja.

Farkasházy Zsigmond: Ezután a házszabálysértéssel foglalkozik, melyet az elnök azzal követett el, hogy Nagy Györgytől megvonta a szót.

(Az interpellációk.)

Ezután áttértek az interpellációkra.

Hoffmann Ottó egy fővárosi könyvkiadó cég ügynöksinek a Rákóczi-albummal üzött szédélgeiről interpellálja a miniszterelnököt.

Beniczky Ödön egy rózsahegy-i lokális érdekű ügyben terjeszt elő interpellációt a belügy-miniszterhez.

Polit Mihály a szerb kereskedelmi szerződés ügyében interpellál. Az interpellációt és Wekerle miniszterelnök válaszát lapunk közgazdasági rovatában közöljük.

Még Nagy György interpellált a titkos tanácsosi eskümlinta szövege miatt. Erről más helyen számolunk be.

A hat új iskola pályázata.

Döntés az ajánlatok felett.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Aradváros törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén döntött a hat új elemi iskola építési pályázata felett, melyekre a város tudvaleg végleg szakmánkénti árlejtést hirdetett. A gazdasági szék és az építkezési bizottság teljesen előkészítette az ügyet a mai közgyűlésre, melyen Lőcs Rezső városi tanácsnok referálta azt.

Beszámolt Lőcs először is azzal, hogy az összes ajánlatot tett vállalkozók és iparosok munkához jutottak. A tanács az építkezési bizottság javaslatát egész terjedelmében magáévá tette és annak alapján az egyes munkák kiadására nézve ezeket ajánlja:

Steiner József: föld-, kőműves-, ács- és elhelyezési munkálatok 69402.74 kor. ajánlati árban.

Mártonffy Viktor: bádógos munkálatok 6122.71 kor. ajánlati árban.

Mittner József: cserépfedél munkálatok 4006.75 kor. ajánlati árban.

Sebessy Ferenc: asztalosmunkálatok 11080 kor. 55 fillér árban.

Juhász István: lakatos- és kályhamunkálatok 15779.55 kor. ajánlati árban.

Czeiler István: mázólok munkálatok 8738.92 kor. ajánlati árban.

Fischer Ármin: szobafestő munkálatok 1211.35 kor. ajánlati árban.

Szabó Albert: üvegezési munkálatok 3028.45 kor. ajánlati árban.

Szántay Lajos: egy iskola összes munkálatai 89 444.24 kor. ajánlati árban.

Fodor és Reisinger: kőfaragó-, ács- és szobafestő munkálatok 11,868.78 kor. ajánlati árban.

Kenderessy és Paládics: asztalosmunkálatok 8.555.72 kor. ajánlati árban.

Glück József: szobafestő munkálatok 1415 kor. ajánlati árban.

Probst Mihály: kőműves és ácsmunkálatok 28,568.49 kor. ajánlati árban.

Czeiler és Szathmáry: asztalosmunkálatok 7660.95 kor. ajánlati árban.

Breuner Vilmos: mázólok és szobafestőmunkálatok 825.48 kor. ajánlati árban.

Tabakovics Emil: föld-, kőműves- és ácsmunkálatok 47,199.08 kor. ajánlati árban.

Stoll Béla: lakatosmunkálatok 9091.78 kor. ajánlati árban.

Szabó József: föld-, kőműves- és ácsmunkálatok 42,464.50 kor. ajánlati árban.

Mairovits Emil: kőfaragó munkálatok 2859.01 kor. ajánlati árban.

Kohn József: bádógos munkálatok 1059 kor. ajánlati árban.

Urbán Endre: üvegesmunkálatok 5210 kor. 18 fillér ajánlati árban.

Pápay Lajos asztalosmunkálatok 4467 kor. ajánlati árban.

Az ajánlatok összege 488,634 korona 15 fillér. A pénz előteremtésére vonatkozólag Lőcs előadta a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Pesti Hazai Takarékpénztár ismert ajánlatát. A tanács az elemi iskolákra szükséges összegre vonatkozólag kéri a pénz felvételére való felhatalmazást. A most kölcsönveendő összeg az iskolai beruházások költségeivel és egyéb kiadásokkal együtt 534,878 kor. 56 fill.

Steinhardt Mór ajánlja a közgyűlésnek, hogy a kultuszminiszter hozzájárulásával kérjék meg a pénzügyminisztériumot, hogy a kölcsön után járó bányaköltségeket engedje el.

Kovács Vince kéri annak kimondását, hogy a közgyűlésnek a pályázatokra hozandó mai határozata csak *birtokon kívül* legyen megfeleltethető. Reicher Károly főügyész hozzájárul Kovács indítványához.

A közgyűlés ezek után úgy a tanács javaslatát, mint Steinhardt és Kovács indítványát egyhangulag elfogadta.

Mit dolgoztak az aradi szocialisták?

Egy esztendő munkája.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

A magyarországi szociáldemokraták központi pártvezetősége ma adta ki jelentését az országos szociáldemokrata pártnak 1907. márciusától 1908. márciusig kifejtett működéséről. A nyolcvan oldalas jelentés részletesen beszámol a múlt esztendő politikai, gazdasági és társadalmi eseményeiről, melyek közül különösen kettőt emel ki: az általános választói jogért folytatott küzdelmet és a vidék szervezését.

A vidéki mozgalmakban jelentős része volt az aradi és aradmegyei szociálistáknak. Megyénkről és városunkról több helyen emlékezik meg a jelentés, melynek ide vonatkozó részeit az alábbiakban ismertetjük:

Mint Magyarország minden nagyobb városában, úgy Aradon és a megyében is több népgyűlést tartott a párt, elsősorban az általános, titkos, községenkénti választójog érdekében. Többszöri beállítás után Aradon is voltak ilyen gyűlések, melyek természetesen a választói jog sürgős behozatalát követelték. Legfontosabb volt ezek között az október tizediki munkabeszüntetéssel kapcsolatos tüntetés, melyet a megyében még Kisjenőn és Magyar- és Román-Pécskán is rendeztek a szociálisták. Legutolsó ilyen tüntetés a karácsonyi ünnepek alatt és ez év március 15-én volt Aradon.

Népgyűlések voltak még Aradon a „deres-törvény” és a lakás- és élelmiszer-uzsora ellen.

Az országban székelő 24 állandó vidéki titkárságok közül kettő székel Aradon. Egy magyar nyelvű és egy román nyelvű titkárság. Az aradi titkárságok kerületi értekezletet is tartottak Aradon, melynek napirendjén a küldöttek jelentésén kívül a szervezkedés és a sajtó-agitáció is szerepelt. Az aradi állandó titkárság működése Aradmegye 15 községére terjed ki. E 15 községben volt a múlt évben 12 népgyűlés, 42 értekezlet és 4 felolvasás.

Nagyban űzte a párt az elmúlt esztendőben a röpírát gyártást. Különösen sok röpíratot adtak ki az építőiparosok szövetsége és a hatósági „üldözések” ellen. Bő alkalmat adtak ezekre a szakegyesületek feloszlásával. Feloszlatták a cipészek, famunkások, sütők, építőmunkások és vasmunkások csoportját. Vizsgálat volt a szabók és kereskedelmi alkalmazottak csoportja ellen is. Eltelteletette a titkárság a bizalmiférfi-rendszert is. Aradváros mindazon utcáiban, ahol szociálista munkások laknak, egy bizalmiférfit választottak, aki szükség esetén a nap bármely szakában értesítheti a szociálistákat a párt határozatáról.

Kimutatja a jelentés az aradi titkárság pénztári forgalmát is. Eszerint bevétel volt 4259.73 K., kiadás 4116.86 K., a központi pénztárba befizettek 185.55 koronát. Külön emlékezik meg a jelentés a román nyelvű szociálisták mozgalmáról, mely különösen Arad-, Temes-, Torontál és Hunyadmegyékben járt nagy eredményre. Opécskán a községi választások alkalmával a községi képviselőtestületbe sok szociálista jelöltet választottak be, sőt községi bíró is szociálista lett. Aradon kongresszusuk

is volt a román nyelvű szociálistáknak, akik itt hét tagú szervező bizottságot is választottak.

A földmunkások mozgalma következtében a jelentés szerint Aradmegyében a szolgabírók 40 egyént ítéltek el, összesen 110 napra és 706.25 korona pénzbüntetésre. A közigazgatási uton hozott ítéletek között vannak az aradi rendőrség következő ítéltelei: *Setrengár* Damján Száva és *Mihelyi* István tiltott népgyűlés tartásáért 50—50 korona pénzbüntetésre és 5—5 napl elzárásra lettek elítélve. Tizenöt munkást pedig az augusztusi tüntetés séta miatt 10—10 korona pénzbüntetésre ítéltek.

Csanádmegye a múlt hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Arad, április 8.

Csanádvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta meg április havi ülését *Návay* Tamás főispán elnöklésével.

Hervay István alispán jelentése szerint a közigazgatás menete rendes volt, a népvizonyai az egész megyében meglehetősek. Kivételt Kövegy község képezett, ahol 2000 korona erejéig inségmunkát kellett engedélyezni, mert a télen mindenből kifogytak a nyomor előtt állottak. Munkásházákat ebben az évben is épített a vármegye, amely — úgy látszik — szépen bevált szociális intézmény. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy ez évben Csanádban nagyszabású munkásmozgalomtól nem kell tartani. Az aratási szerződések még nem időszerűek ugyan, de kilátás van rá, hogy az egész megye területén megkötik a munkások.

Érdekes dolgok azok is, miket a vármegye kiváló tanfelügyelője, *Láng* István jelentett a bizottságnak. *Nagy* István Demeter szerb tanító iskolájában *cirill felirású földgömböt foglalt le a tanfelügyelő.* A ritka tanszerterület képpel vizsgálatták a bizottság tagjai s elhatározták, hogy azzal a kéréssel küldik fel a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy ebből az esetből *rendelje el az összes nemzeti-ségi iskolák tanszereinek a megvizsgálását,* mert nagyon sok államellenes dolog található még ezekben az iskolákban.

A tanfelügyelő javaslatára nyolc érdemes felekezeti tanítót terjeszt fel a bizottság a miniszterhez a 200 koronás évi jutalomdíjjal leendő kitüntetésre és pedig: *Juhász* György gör. kath., *Czirkus* István, *Nagy* Gábor és *Kágy* Gyula ref., *Székely* Lipót izr., *Strausz* Gyula, *Kellner* János és *Martinek* Béla róm. kath. tanítókat.

SPORT.

+ Országos amatőr birkverseny Aradon. Ma küldte szét az Aradi Athletikai Klub elnöksége az Aradon május hó 10-én rendezendő országos birkózó versenyének meghívóit az ország legelső sportegyleteléhez. A birkózó verseny a Magyar Athletikai Szövetség szabályai szerint rendeztetik s részt vehet azon bármely egyesület amatőr gentleman tagja. A verseny színhelye az aradi Nyári Színház lesz. — Tiszta jóvedelmének 10 százaléka az aradi hírlapírók segélyalapja javára ajánlatott fel. Az Aradi Athletikai Klub tagjai naponta gondosan készülnek szorgalmas trainingjakkal a klub színeinek méltó képviselésére. Bizalommal nézhetünk a verseny elé, mert a rendező egyesület hozzáillően állja meg helyét a mérkőzéseken. Ertesüléseink szerint a győztesek értékes tiszteletdíjakkal honoráltatnak.

Benzin, autobus, lófejű.

*

A tisztelt közgyűlésből.

Április hónapban egyáltalában nem kellene közgyűlést tartani. Ezt a kitünő gondolatot ingyen engedjük át a tanácsnak. Fogadja el, majd meglátja haszna lesz belőle.

Hosszu megfigyelés után a közgyűlési lélekbu várok megállapították, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai éppen olyan következtelének és szélsőségesek, mint az áprilisi időjárás. Mikor a tanács sima és elegáns lefolyású tárgyalásra számít, ép akkor törnek ki a viharok. Mikor ellenben súlyos, nagy kérdések vannak napirenden, akkor mint a kezes bárányok, oly simulékonyak és jó magaviseletűek a város atyai.

Ma például szélsőségesek, rosszkedvűek voltak. Olyan, mint az áprilisi időjárás. Hol derül, hol borul. Az uvertűr mindjárt vészujtósnan indult meg. Nema volt elég hosszú, úgy látszik, a napirend, melyen negyvenöt bájos közigazgatási momentum volt megrögzítve, a szorgalomból kitünőre pályázó *Müle*k Lajos doktor meg napirend előtti felszólalással is megtoldotta a mulatságot. A legnépszerűbb dologgal kedveskedett a tanácsnak.

Napirend előtt.

Elpanaszolta, hogy tőle jogtalanul szednek be pénzt. És hozzá még igazsága is van. Ennél tetszetősebb témával a mai közgyűlést megnyitni nem lehetett. El volt döntve a sorsa a mai napnak. Érezte is a tanács, hogy ma puskaporos a levegő és Vargassy polgármester sietett kijelenteni, hogy majd jövőre nem így lesz. Még azt is vissza fogja utalni, amit törvény szerint joga van a városnak követelnie, csak ne haragudjanak a képviselő urak. *Müle*k dr. meg volt elégedve.

Nem úgy *Zima* Tibor, akinek szintén panaszra nyíltak ajkai. A benzin beszerzés körül érzett kellemetlen szagot. Nem is csoda. A benzin nem hu doár parfüm, amelyet egy képes levelező lapon meglehet rendelni Csillag Annánál, noha *Zima* azt szeretné, ha levélben intéznék el az ügyet. A polgármester azonban kijelentette, hogy vigyáz ő olyan jól a hazára, mint akárki s azért ne sokallja senki azt a pénzt, amelyért a vízművek igazgatója a benzin beszerzése érdekében utazik. Miután még azt is bebizonyította, hogy tudja mi a különbség a Csáky szalmája és a város pénztára között, a könnyen illó benzin szag elvonult a teremből s helyet adott a lófejűnek, melyet a szegény külvárosi tanítók akarnak kijutására felhasználni némely kőszívű ember és fiaifogása szerint.

A tanítók kijutása.

Tant de bruit pour une omelette. Néhány külvárosi tanító, valószínűleg azért, mert az ő cipők is drágábbak lettek és nem minden hónapban utalványoz ki nekik a város szűkös fizetésük mellé ifjú lábukat is, azt kérte, hogy a lovasuton ingyen utazhassék, illetve, hogy a város vegyen nekik bérletjegyet.

Ha mindegyik tanító libériás kocsist és hozzá egy gummirádist kért volna, akkor sem kellett volna olyan lármát csapni, mint amilyen zugással és zajongással a közgyűlés a tanácsi javaslatot fogadta.

Nagy Sándor rá is szólt a jobb mezőre:

— A cselédtörvényben is benne van, hogy a gazda fogatot adjon a cselédnek, ha messzire kell neki mennie.

Ilyen komoly érvelést senki se várt a közgyűlés szellemes közbeszólójától s azért meg is hajoltak előtte. Felsegítették, ha nem is udvarias formák között, a tanítókat a lófejűre.

Vigasztalásul kilátásba helyezték nekik, hogy lesz még szülő lány kenyérral Lesznek még urak is a tanítók és nem kell gyalog járniok. Kapnak szabadjegyet az — autobuszokra

— Hát a szabályrendelet, az döglött oroszlan, kíváncsiszkodott *Faragó* Rezső, abban az áll, hogy azokon nem lesz szabadjegy?

— Majd elintézzük valahogy, — szól az elevenre tapintó fiatal városatya felé a szabályrendelet szellemének felidézésétől megijedt főjegyző. És tudja milyen elintézésre gondolt? A tanítókat ugyanis nagyon könnyű elintézni.

Azonban, hogy az autobuszok megindulásának kérdését milyen módon fogják elintézni, azzal adós maradtak mindazok, akiket illet, noha ugyan kíváncsian tudakolták a törvényhatóság tagjai.

Mikor kell téglát venni?

Lóvasuti lassúsággal dőcögött tovább a közgyűlés és ismét a külvárosokba kalandozott téglát gyártani, *Mittner*, József szakzerű vezetése és magyaráza'ai mellett.

Mikor kezdődik a téglagyártás? Mert ennek a nagy fontosságú dátumnak a pontos megállapításától függ, vajjon Pollák Sándor tönkre menjen-e vagy nem?

Mittner József szerint április tizenötödikén nem lehet még téglát gyártani, tehát a téglaverő terület bérleti szerződésében ezt kikötni annyi, mint szándékos emberölés, vagy még annál is több. *Löcs* tanácsnok szerint az isten ennél jobb te' minust nem is teremthetett volna. Miután *Mittner* és *Löcs* pontosan minden öt percben felálltak és leültek, hogy egymást lecáfolják, a közgyűlés áprilisi hangulatához hiven kimondotta, hogy Polláknak már a jövő héten téglát kell vennie. Hogy mit szólnak majd ehhez az elázott téglák, azt senki sem kérdezte.

Hol legel a város?

Ha *Löcs* Rezső azt hitte, hogy *Mittner*rel már végzett a mai napra, akkor tévedett. *Mittner* nemcsak téglá, hanem legelő szakértő is s azért védelmére kelt *Meisztrovics* Jánosnak is, aki feltörtetett egy legelőt tanácsi engedelem nélkül.

— Nem nagy baj, — konstata'ta *Mittner*, — marad a városnak elég legelője, legelőtett eddig és legelőt ezután is. Harsogó hahotával honorálta a közgyűlés a lelkiismeretes városatya elszólását, aki ma igazán elemében volt s minden alkalmat megragadott, hogy a tanácsnak kellémségeket mondjon.

A tanács reputációja.

A külvárosi tájakon azonban majdnem baj érte állítólag a tanács reputációját. A Gellin-dűlőbe utat kell nyitni s ezt a kérdést nem a legszerencsésebb előkészítésben találta fel a tanács. Hogy *Mittner* rámutatott a tanácsi javaslat hibáira, az a fentiek után természetes és magától értetődő, hogy *Müle*k Lajos dr. az egész ügyet leakarta véteteni a napirendről. A tanács ezt hűdegvérrel tűrte, mert hát még a legjobb diák és kap néha szekundát.

Nagyobb baj is történt. *Müller* Károly kitanította egy kissé a zöld asztal mellett ülőket, hogyha a közgyűlés olcsóbban is tud utat nyitni, mint a tanács, akkor fogad, on szót és ne makrancoskodjék, mert ebből baj lehet. *Löcs* ebben reputáció sérelmet látott. A közgyűlés azonban a maga szemével nézte a dolgokat s úgy határozott, hogy jobb lesz aludni egyet s majd májusban foglalkozik a reputációs ügygel.

Arany János-utca.

Ezen hosszú külka'andozás után visszatért a tekinte es közgyűlés a *Tehén* utcába melyből azonban mint *Arany János*-utcából vonult ki. Ez sem ment csetepaté nélkül.

Néhál *Arany János* nevében köszönetet kell mondanunk Szalai Arnold doktor buzgalmaért, amelylyel a nagy epikus reputációját védte. Meghatalmazása ugyan nem volt erre, de az ingyen védelem az ügyvédeknek *noblesse oblige*.

Miután *Faragó* Rezső kijelentette, hogy a *Tehén*-utcától sem félt *Arany* költői bíránevét és erről a közgyűlést meg is győzte, az utca lakóinak régi

vágyát teljesítette a törvényhatóság és engedélyt adott az utcakereszteléshez.

Hogy élelmesség kevés van a közgyűlésben, azt mi sem bizonyítja jobban, minthogy a keresztelést pezsgős vacsora nélkül hajták végre.

Vakációznak.

A husvétii szünet.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 8

Alkalmassint már holnap megkezdődik a képviselőház husvétii szünete. Ez egyszerűs mint az obstrukció halálát is jelenti. Mai hireink ezek:

A halálkló obstrukció.

A házszabályreviziós indítvány tárgyalása, ha valami előre nem látott akadály fel nem merül, valószínűleg már holnap véget ér. Az ülészak berekesztése királyi kéziratral történik, amely a kormányhoz már meg is érkezett. A királyi kézirat felolvasása után a képviselők hosszabb husvétii vakációra indulnak, amely április huszonkilencedikéig tart.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke ebben az ülészakban már nem szándékozik elnökölni. Erre vall, hogy *Justh* ma délután elutazott a fővárosból Hódmezővásárhelyre a holnapi főispáni beiktatásra. Az elterjedt hírek szerint a balpárt is hajlandó elősegíteni annak lehetőségét, hogy az ülészakot már holnap vagy legkésőbb holnapután berekeszék, de csak olyan feltételek alatt, ha a jövő ülészakba a balpártiak kapnak egy jegyzői állást.

Április huszonkilencedikén, az új ülészak első napján a megalakulás után már nyomban a költségvetés tárgyalása következik.

A külügyminiszter Budapesten.

Aerenthal báró külügyminiszter ma este Budapestre érkezett. A külügyminiszter utazásáról felhivatalosan azt jelentik, hogy a májusban összeülő delegációk dolgában fog tárgyalni a magyar kormányval.

Ezzel szemben a „*Nap*“ értesítése szerint a külügyminiszter a kormánnyal azon memorandum miatt lép érintkezésbe, amelyet *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter legutóbbi audienciáján nyújtott át a királynak. A memorandum magában foglalja az összes katonai kérdéseket, az átmeneti kormányzás meghosszabbítását és egy függetlenségi kabinet alakításának tervét, amelynek feje *Kossuth* Ferenc volna.

Aerenthal eszerint mint *homo regius* járna el.

Bizalmatlansági indítvány az elnökség ellen.

A nemzetiségi képviselők nem vesznek többé részt a házszabályrevizió vitájában. A Ház mai ülésén már nem is jelentek meg, csak *Maniu* Gyula jött el, aki a Ház indítványkönyvébe azt az indítványt jegyezte be, hogy a Ház fejezze ki bizalmatlanságát az elnökök iránt a gyakori és megokolatlan szömegvonások miatt.

Amiről beszélnek.

*

Vladimir mester afférje.

A dzsiu-dzsiu professzora, Vladimir mester, az ifjónagybirtokos, meglehetősen ismertté tette nevét, amióta Aradon van. A társaságokban hamarosan megkedvelték, mert szimpatikusnak találják minden szabadszájúsága mellett is.

Fogadjunk, hogy emiatt a bohém és nem-bántó szabadszájúságok miatt a mesternek már számos apró afférje támadt. Ami azonban tegnapelőtt történt, az felülmúlja az eddigi dzsiu-dzsiu afféreket. Tegnapelőtt ugyanis a Fehér Kereszt éttermében egyik vívómesterrel ült Vladimir és hallgatta a cigányzenét, amely akkor a szomszédos asztalnál ülő Wlassák Vilmának, Leővey Leónak, meg egy honvéd huszártisztnak szült. Vladimirnek jókei voltak és átszült Leőveyhez:

— Leo, táncolj egy valcert

Erre nem Leővey, hanem a tiszt felelt:

— A cigány most csak nekünk huzza, — mondta — amivel talán azt skarta jelezni, hogy a szomszédasztaltól kiinduló társalgást nem hajlandó folytatni.

Vladimir erre nagyon dühös lett. Sértésnek minősítette ezt a választ. Ezért olyant mondott a mester, amilyent egy szabadszájú bohémtól várni lehet.

A huszártiszt nem engedte magát zavartatni és tovább szórakozott. Másnap azonban lépéseket tett az ügy lovagias elintézése végett. Hogy lesz e pár baj, azt nem tudjuk. Vladimir ugyanis — mondja a fáma — nem komolyan gondolta az ügyet és tréfásan, de lovagiasan hajlandó elintézni az egész nagy affért.

*

Az aradi primadonna Pesten.

Ennek a kis históriának, ennek a pikánsan végződő történetnek azt a címet is adhatjuk volna, hogy „a vidéki kislány Pesten“, ha történetesen nem *Kállay* Jolánról szólna az ének. Az aradi színház népszerű primadonnájáról azonban még az irigyei se mondhatják, hogy kis leány. Mert ő nagy leány, helyesebben: *nagy nő*, a művészi szótár szerint. Hát ez a nagy nő a minap Budapesten járt. Ugyanakkor voltak fönt az aradi Apponyi féle küldöttség tagjai is. Pest olyan kis falu hogy ott minden vidéki ember föltétlenül találkozik a másikkal. A deputáció tagjai közül este sokan csoportokba verődtek és színház után más más kávéházba kerültek. *Lukácsy* Lajos dr. és *Müller* Károly ugyanabba a kávéházba jutottak, amelyben *Kállay* Jolán szórakozott nagy társaság közepette. Rendkívül elegáns volt a primadonna s olyan föltűnést keltett, hogy a színházból betóduló közönség hosszasan s csodálkozva szemlélte fehér selyem kosztümjét. Müller és Lukácsy véletlenül a szomszédos asztalhoz kerültek. *Kállay* Jolán természetesen rögtön átszült hozzájuk:

— Mikor utaznak az urak?

— Holnap reggel 8 órakor, — felelte Lukácsy.

— Akkor a vasutnál találkozunk.

Lukácsy bólintott.

— Az étteremben viszontláthatjuk egymást.

— Kifizeti a reggelimet? — érdeklődött tovább a primadonna.

— Hogyne, nagyon szívesen, — felelte Lukácsy.

— Talán még a vasuti jegyemet is megváltja?

— kérdezte huncutkodva *Kállay*.

Lukácsy erre a mélyen elgondolkozva ülő Müller felé fordult:

— Szólj már te is valamit a primadonnáknak, Károly.

A képviselő azonban nem elegyedett a társalgásba, amire aztán Lukácsy kijelentette a primadonnának, hogy még a vasuti jegy megváltásától se idegenkedik.

Másnap reggel Lukácsy csakugyan kereste a népszerű Jolánt, aki éppen akkor lépett föl a vonatra egy aradi jómódu fiatal kereskedő kíséretében. Lukácsy belátta, hogy most már céltalan volna a

Kállay számára jegyet váltania. Békéscsabánál aztán bekopogtatott abba a fülkébe, amelyben a primadonna utazott az ifju Merkur lovag társaságában. Amikor Lukácsy a fülkébe lépett, átnyújtotta a Vig özvegy Hannájának a saját vasuti jegyét.

— Megigérttem, hogy megajándékozom egy vasuti jeggyel, — mondta — hát ime, behoztam önnek.

Kállay rápillantott és vi szautasítólág legyintett:

— Hiszen ez a jegy lyukas. Ilyen már nekem is van. Beláthatja hát, hogy most már nincs szükségem a magáéra...

Titokzatos bűnügy.

Apagyilkosság vádja egy aradi iparos ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Szenzációs és a lelki romlottságnak egyik tipikus példajaképen szolgáló bűnügyben indította meg ma délután a nyomozást az aradi rendőrség. Egy fiú ellen az a gyanu merült fel, hogy édes atyját előre megfontolt szándékkal eddig ki nem derített módon megfosztotta életétől.

Tettének oka állítólag vagyonszerzés volt. Az anya, illetve feleség elhunyásával örökségül maradt ház elosztásába nem akart beleegyezni. Az egész házat magának akarta megkaparítani s ezért azt, aki azt a kis vagyont véres verejtékkel megszerzte, a szorgalmas apát, az ellene valló tanu bementése szerint irgalmatlanul, valószínűleg mérgezés által eltette láb alól. Arad elég változatos és gazdag bűnkrónikájában ehhez hasonló kegyetlenségű bűntény még nem fordult elő. A gyanúsított már napokkal ezelőtt beavatta sötét terveibe egyik barátját, aki előtt kijelentette, hogyha a bíróság a hagyatéki tárgyalás alkalmával nem ítéli az egész házat neki, akkor az apját a másvilágra küldi.

Tegnap indult meg egyik közjegyzői irodában a hagyatéki perben az eljárás s ma az öreg *Horák* Vilmos holttestét a törvényszéki orvosok boncolják, belső részeit *Felletár* országos vegyész laboratóriumába küldik, hogy állapítsa meg, vajon csakugyan gyilkosság áldozata-e és ha igen, milyen méreggel ölte meg a tettes azt az embert, akit a tisztességes társadalomban a vérségi kötelék alapján apának szoktak nevezni. A rendőri nyomozás alapján a homályos bűnügyről a következő részleteket közöljük:

A nagy titok.

Ma délelőtt megjelent *Prohászka* László doktornál *Horák* Ferenc kőműves és azt jelentette, hogy édes atyja, *Horák* Vilmos 59 éves kőműves Illés utca 9 szám alatti lakásán hirtelen elhunyt. Arca kérte az orvost, hogy jöjjön ki a lakásra és vizsgálja meg a holttestet. Elmondotta azt is, hogy tegnap délelőtt az öreg bent járt a városban, semmi baja sem volt, rosszultról nem panaszkodott. A délután folyamán érzett fájdalmakat, főfájást és szíve tájékán szuró fájdalmakat. Orvost nem hívtak. Az öreg körül idegen emberek voltak. *Horák* Ferenc, aki az utóbbi időben nem élt jó viszonyban az édes apjával, ritkán látogatót el hozzá. Az orvos előttem elmondotta azt is, hogy csak ma reggel hat órakor értesült arról, hogy apja meghalt. *Prohászka* dr. kiment az Illés utcai lakásra, megvizsgálta a holttestet s konstatació a halált. Déltájban egy ismeretlen em-

ber kereste fel az orvost, aki mindenáron beakart jutni annak fogadó szobájába. Az orvosnál ambuláns betegek voltak s azért a váróteremben néhány pillanatra türelemre kérék az idegent. Ez izgatottan járkált fel és alá a szobában s aig tudta türtöztetni magát. Végre bebocsátották az orvoshoz, aki természetesen azt kérdezte tőle, hogy milyen betegséggel kereste őt fel?

— Nem vagyok beteg, szült az ismeretlen, a ki nevét is vonakodott megmondani, egészen más cél vezetett önhöz. Egy nagy titkot akarok elárulni.

Prohászka doktor még mindig nem sejtette, mit akar a titokzatos idegen s ezért még egyszer megkérdezte tőle a nevét. A látogató látta, hogy az orvos bizalmatlan vele szemben s így szólt:

— *Poszpischel* Gasztávnak hívnak az öreg *Horák* házában ügyében jöttem. Rettegő gyanút fogtam az ifju *Horák* ellen. Én azt hiszem, hogy az öreg nem halt meg természetes halállal. Azt méreggel vagy valami más módon tették el láb alól.

Érdeklődéssel hallgatta *Prohászka* vendégének előadását. Mint isztí orvost, mód felelt izgatott a dolog s ezért arra akarta rábírní *Poszpischel*-t, hogy körülményesen okolja meg irtózatoss gyanúsítását.

— És miből következtelt maga ezt a bizonyos dolgot, hogy ilyen keréken és nyíltan ki meri mondani? Meggondolta, hogy milyen következményekkel járhat ez a maga elbeszélése.

— Egészen biztos vagyok a dolgomban, mondotta most már nyugodt hangon *Poszpischel*. Senki mástól nem tudom, mint magától *Horák* Ferencétől. Ő mondotta el nekem néhány nappal ezelőtt, hogy édes apjával folyton civódik az apyai örökség miatt. Az öreg nem akart neki átengedni az egész házat, mert félt, hogy a fia kiteszi tőle. Ha az öregnek ad a törvény igazat, mondotta nekem a fiú, akkor elveszem őt láb alól.

Ezek a szenzációs leleplezések arra bírták rá *Prohászka*-t, hogy azonnal jelentést tegyen a rendőrségnek, amely azonnal megindította a nyomozást. Ertesítette a rendőrség az esetről az aradi királyi ügyészséget is s kérte a holttest felboncolásának elrendelését. Az esti órákban a rendőrség detektívei előállították *Horák* Ferencet, *Poszpischel* Józsefet és azokat az embereket, akik az utolsó éjszakán *Horák* Vilmos mellett virrasztottak.

A fiú mindent tagad.

Este kilenc órakor kezdte meg *Moldován* Odön ügyeletes rendőrhadnagy a kihallgatásokat a rejtélyes bűnügyben. A főbányóró váddal illetett ember elleni eljáráshoz egyedül *Poszpischel*-nek *Prohászka* dr.-nál eadott szavai nyújtanak kiindulási pontot. A hulla külső vizsgálata semmiféle támasztékot nem szolgáltatott arra, hogy erőszakos ölérről vagy másfajta gyilkolásra lehetne szólni.

Horák Ferencet hallgatta ki a lakást megvizsgáló vádra nézve elsősorban *Moldován* rendőrhadnagy.

Horák hatalmas, tagbaszakadt, mord nézésű ember, aki midőn az iszonyu gyanut eléje tárta a rendőrtiszt, azelőtt, egy pillanatra megremegett az indulattól. Majd hirtelen visszanyerte lelki nyugalmát s következőképp mondja jegyzőkönyvébe a vallomását:

— Én az édes apám életét ki nem oltottam. Ártatlan vagyok. Az igaz, hogy nem a legjobb viszonyban élünk egymással. Sokat civódom az öreggel, aki rabja volt a pálinkának s míg boldogult édes anyám élt, szegénységet meg is verte. Mikor láttam, hogy apám kezét emelt anyámra, akit én végtelenül szerettem, védel-

mére keltem s szégyenkezve bár, de bevallom, hogy megvertem ilyenkor az apámat. Anyám halála óta ez nem történt meg. A elvadás nem szünt meg köztünk. De nem a vagyonért egyenellenkedtünk. Én beláttam, hogy apám nem enged s mindennap berug, elmentem ha zúlról lakni.

Anyám halála után felvettem előtte azt a kérdést, hogy nem lenne jobb, ha a házat nem osztanók szét, mert attól tartottam, hogy elprédálja a kis vagyont. Tegnap ottina voltam s délután hat óráig a kertben dolgoztam. Hat órákor jöt haza az édes atyám, ágyba fektült s ekkor én távoztam a házból.

Arra a kérdésre, vajjon mondotta-e Poszpischelnek azt, hogy megöli az apját, ha a vagyont kétfelé osztják, a következőképp válaszolt Horák:

— Én egy szóval sem tettem ilyen kijelentést valaki előtt. Csak annyit mondtam, hogy *agyon leszek úgye én is, meg az apám is, ha a házat csak felében kapom meg.* Ezt úgy értettem, hogyha az apám elpusztítja a maga részét, akkor az én nyakamba szakad az eltartása.

Ezzel Horák vallomása ba volt fejezve.

Mit tud Poszpischel és Gyukits.

Ezután Poszpischel Gyula kihallgatása következett sorra. *Poszpischel* Moldován előtt is ugyanolyan módon mondtta el azt, amit ebben a bomályos és rejtélyes ügyben tud, a mint *Prohászka* doktor előtt beszélt. Kibővítette azaz, hogy előtte már az öreg panaszkodott, hogy a fia veri a vagyont miatt.

Kihallgatta a rendőrség az említetteken kívül *Gyukits* Jánost is, aki az elhunyt Horákkal együtt töltötte az éjszakát ennek lakásán.

Vallomása szerint tegnap este elment Horákhoz, hogy együtt válialandó munkáról beszélgessenek. Horák arra kérte őt, hogy maradjon nála éjszakára, mert rosszul érzi magát. Éjfélkor már eszméletlen állapotban volt Horák. Félrebeszél és folyton vizet kért. Reggel felkelt az ágyból, hogy vizet igyék. Amint fel emelte szájához a kancsót, végigvágódott a padlón s néhány pillanat múlva kiszervezett.

A kihallgatások tehát senmi tényt nem derítettek a rémgénybe illő sötét ügyre. A rendőrség, minthogy Poszpischel állításain kívül terhelő adatot Horák ellen nem tudott szerezni, szabadon bocsátotta őt.

A boncolás lesz hivatva az igazsághoz közelebb juttatni a nehéz és nyomasztó gyanút és tisztázni, vajjon nem egy öreg ember naiv fecsegésével van dolga a bűnügy hatóságának és felszabadjtja Horákot a földresújtó gyanútól, vagy pedig szabaddá teszi az igazságszolgáltatás kezét, hogy a bűnös a megérdemelt büntetéssel sujtssz.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: A Vig özvegy, operett. *Bezerédj* Ödön vendégfelléptével. (B bérlet.)
Péntek: Nincse valami elvámolni valója? bohózat. (C bérlet.)
Sombat: Patachon, bohózat. *Horti Sándor* bucsufelléptével. (A bérlet.)

* **Vendég a varázskeringőben.** Tavaly Lshár nagyszörű operettjében rendre vendégszerepltek a „vig özvegyek,” az idén a Varázskeringő a divatos operett és ennek fő férfi szerepé ambicionálhatja az énekes bonvivánokat, hogy csináljanak valamit belőle. Ma vendég játszotta nálunk *Niki* hadnagy házi szerepét. *Bezerédj* Ödön, a Népszínház volt tagja, egy nagy intelligenciájú, pompás megjelenésű fiatal színész

mutatkozott be *Niki* hadnagy szerepében az aradi közönségnek. A közönség szimpatikusan fogadta és örömmel jelenítjük ki, hogy a rokonzenves fogadtatást meg is érdemelte. Póz nélküli elegáns színész *Bezerédj*. Ez m gában érték a pózok birodalmában. Kellemes, fejlődésképes tenorbaritonja van, ami kellő iskolával nagyon szépen kiképezhető. Játékában, beszélésében nyugodt és biztonságra törekszik. Ha szerződését célból debütált, úgy mi a szerződés mellett vagyunk, mert a szintársulat *Bezerédj*ben rokonzenves és hasznavehető jó színészt nyerne. A közönség gyakori tapsal igazolják véleményünket. Telt ház nézte végig a Varázskeringő már sokszor méltatott jó előadását, ellenben kérdezzük, miért sírkasztották el a harmadik felvonás felét és miért nem volt kit a direktor?

H. G.

* **Horti Sándor bucsuja.** Szombaton bucsuzik el az aradi közönségtől *Horti Sándor*, aki virágvasárnaptól kezdve a kolozsvári Nemzeti Színházhoz szerződött. *Horti* bucsufelépése a *Patachon* című pompás francia bohózatban lesz.

* **Uj pasztellek.** Néhány nap óta a *Weiss* és *Klein* cég kirakataban több gyönyörű, művészi kiviteű olajfestmény látható. A képek mind egyike országos nevű művészről való és képviselve vannak *Sznes*, *Mihalik*, *Basch*, *Nagy Vilmos* és még mások. Azonkívül több gyönyörű pasztellkép is van a műkereskedésben. Az árak nagyon olcsók. Pasztellképek 35 koronától fefelé. A műkereskedésben a hazai szobrászok legkiválóbbjai is képviselve vannak több nagy, műértékkel bíró alkotással. Ugy festményekből, mint szobrokból állandó műkereskedés van és minden héten új kollekció érkezik. A cég különben raktáron tartja a művészet minden ágára vonatkozó magyar, német, francia és angol szaklapokat is.

* **Szanatórium estély Aradon.** Soha olyan érdeklődés még nem előzött meg színházi előadást, mint az a nagyszabásúnak ígérkező előadást, amelyet két előkelő fővárosi író részvételével néhány fővárosi művész rendez az aradi színházban e hó 14 ikén. A jótekonycéu előadás, amely a színházban lesz. B. bérletszünetben megy és tekintve a célt, amelynek szolgálatában állnak a rendezők, a helyáratok 50 százalékkal felemelték. A színházi előadás előtt a magyar íróvilág egyik jelentős tagja, *Varady Antal*, a színészakadémia nyugalmazott igazgatója fog felolvasást tartani. Az előadás keretében művészi szenzációban is lesz része az aradi közönségnek. Egy bájos fiatal énekművész, *Nálay Ionka*, akinek sikerült arcképe a *Deutsch Testvérek*-cég kirakataban látható, énekzámokat ad elő. Ezután *Herczeg Ferenc* nagyhírsű színművét, a *Dolovai nábob leányát* fogják előadni. A jótekonycéu előadásra jegyek már 13 ikán reggel válthatók.

* **A leggyorsabb vízi jármű.** Rendkívül érdekes tengeri képet mutat be csütörtökön az *Uránia* színház. A világ leggyorsabb hajóját ismeri meg a közönség a legtokéletesebb mozgófényképen, eredeti felvétel alapján. Tudvalevő, hogy a víz a mozgófényképen káprázatos színekben jelenik meg, kétszeresen érdekes tehát az a kép, melyen egy vígyszénzáció: ismer meg a közönség. A nagyszörű, *kilenc* számból álló műsor minden egyes képe elsőrangú szenzáció.

* **Pekár Gyula felolvasásai.** Huszonnégy óra alatt tudomást szerzett a közönség arról a kiváló irodalmi eseményről, melynek április 13 án és 14 én este az *Uránia* színház lesz a színhelye. *Pekár Gyula* felolvasásáról van szó, melynek híre a közönség körében örve idates szenzációként terjedt el. *Pekár Gyula* darabjai közül a két legkiválóbbat választotta felolvasása tárgyául, melyeknek érdekes tárgya mellett, nagy hatásra számíthatnak a gyönyörű képek. Az illusztris író hétfőn délelőn érkezik Aradra és előadás után az aradi társadalmi előkelőségek bankettet rendeznek tiszteletére. A *Pekár* esté-

ken a helyek új elrendezést nyernek és úgy, mint a színházban, elő lesznek a drágább helyek és sorrendben következnek az olcsóbbak.

* **A Vig özvegy vendéggel.** Holnap Lshár *Ferenc* diadalmas operettje, a *Vig özvegy* kerül színre, amely még mindig kedvenc darabja a közönségnek. A holnap előadást egy vendégszereplés teszi érdekessé. Holnap lép fel ugyanis másodszer *Bezerédj* Ödön, a budapesti Népszínház *Vigopora* nagytehetségű tagja s ezuttal *Danió* grófot játsza. A címszerepet most is *Kállay Jolán* játsza, akinek ez a legkiválóbb alakítása.

Vladimirt elítélték.

Átirat az aradi büntető bírósághoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

A híres birkozó mesternak a közeli napokban az aradi büntető járásbíróság előtt kell megjelenie. Ugyanis *Vladimir*nek néhány hónappal ezelőtt Kecskeméten kellemetlen kalandja támadt. Ott is tanfolyamot nyitott s falragaszokon hirdette a megérkezőét.

A plakátok szövegnélküliek voltak és mindannyian a mestert ábrázolták trikóban, félelmetes izmokkal, összes érdemrendjeivel együtt.

A jámbor elvisek elszorayülködve csodálták a csupaszképű, kopaszfejű bírók mestert a kiragasztott plakátokon. De a képek csak néhány óráig voltak a hirdetési oszlopokon láthatók, mert *Eötvös Nagy Imre* nyomdatulajdonos, aki egyuttal a kecskeméti hirdetések monopóliumának is tulajdonosa, egyszerűen letépette a plakátokat, mert *Vladimir* állítólag nem fizetett neki a kiragasztásukért.

Mikor a mester Kecskemétre érkezett, első dolga volt, hogy a hirdetési oszlopokat vette szemügyre. Csodálkozva látta, hogy arcképe nem díszel a nyilvánosságot jelképező reklámozloppokon és első felháborodásában ahhoz a barátjához hajtatott, akit a reklámügy elintézésével megbízott. Itt arról értesült, hogy a plakátokat *Eötvös Nagy Imre* megbízásából tépték le, mert *Vladimir* nem küldött pénzt a hirdetésekre. A mester szörnyű haragra lobbant a miatt, hogy az ő plakátjait is megadóztatják. Dühösen berontott *Eötvös Nagy Imre* irodai helyiségébe és a meglépett nyomdatulajdonosnak olyanokat mondott, hogy az a bírósághoz fordult elégtételért.

*Vladimir*nek hetek múlva kézbesítettek egy kék cédulát, amelyen becsületsértés miatt idézték a kecskeméti kir. járásbíróság elé. Hiába érvelt itt a mester magyarul, németül, és oroszul az ellen, hogy ő *Eötvöst* megsértette, a bíróság száz korona pénzbírságot húzott rá, amely behajthatatlanság esetén tíz napi fogságra változtatható át.

Az ítélet meghozatala után pár nappal a mester elutazott Kecskemérről és így nemfizethető. De a bíróság nem hagyta annyiban a dolgot, elvégre az ő felesége a király nevében hozott ítéletnek eleget kell tenni.

A kecskeméti bíróság most értesült arról, hogy *Vladimir* Aradon tartózkodik és ma megkereste az aradi járásbíróságot, hogy könyörtelenül hajtsa végre a mesteren az ítéletet. *Boróky Mátyás* dr. királyi járásbíró van hivatva az ügyben intézkedni. Ő felhívja majd *Vladimirt*, hogy fizessen, vagy üljön. A mester bizonyosan fizet, mert hiszen ő katonatiszt — volt.

Elkobozták Russu Sirianu könyvét.

Bukaresti könyv Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8

Az aradi rendőrség ma délután elkobozta Russu Sirianu Jánosnak, a Tribuna főszerkesztőjének „A magyarországi románok” című román nyelvű könyvét. A könyv elkobzásának érdekes körülményeiről a következő tudósításunk számol be:

A „Rendőri Közlöny” mai száma rendelte el Russu Sirianu könyvének lefoglalását. Hivatkozik ez az aradi vizsgálóbíró egyik régebbi végzésére, amely az említett könyvben *magyarság elleni izgatást* lát. Ennek értelmében Török Lajos rendőrfogalmazó két dekrétívvel ma délután lefoglalta a könyvnek Aradon található példányait Harminc példányt kobozott el a Tribuna szerkesztőségében, tízenhét példányt pedig a Weisz és Klein cég könyvkereskedésében.

Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Russu Sirianu Jánost, aki könyvének elkobzásáról ezeket mondta:

— Könyvem 1904-ben jelent meg Bukarestben. Akkor az aradi ügyészség az egész könyv tartalmát inkriminálta és ezért a vizsgálóbíró 1905-ben annak elkobzását rendelte el. A vizsgálóbíró végzését megfelelően a nagyváradi királyi táblához. A könyvben ugyanis hivatalos statisztikai adatok alapján iram le a magyarországi román-ság állapotát. Bebizonyítottam a tábla előtt, hogy két sor sincs benne, ami a magyarság ellen izgatna. A tábla ezek alapján megsemmisítette a vizsgálóbíró végzését és megengedte, hogy könyvem továbbra is szabadon maradjon. Ezek után most már egyáltalán nem értem, hogy miért és milyen jogon kobozták el ma a könyvet.

Kijelentette még munkatársunk előtt Russu, hogy a tábla végzését el fogja vinni a rendőrkapitánysághoz és tiltakozni fog az elkobzás ellen.

A könyvet egyébként a bukaresti román akadémia ezer koronás pályadíjjal tüntette ki.

TARKASÁGOK.

(A kórista meg a főpincér.) Egy ötletes aradi kóristával, Leszkayval történt ez a dolog. A minap a Pözl-kávéházban ült és „a spritzer” című vigjátékkal üzte el bánatát nagyobb társaságban. Egyszerre megjelenik Horti Sándor, aki leül az asztalhoz és csodálkozva kérdezi a kardalostól:

— Miért busulsz kartárs?

— Téged sajnálak. Fáj nekem, hogy elmész Aradról.

— Ha bánatod van, sokat igyál.

— Igen ám, de nem lehet, — mondta a kardalos és a főpincérre pislantott.

— Talán haragban vagy a főpincérrel? — tudakolta Horti. (Ez annyit jelent bohém nyelven, hogy a sok adósság miatt a főpincér már nem hitelez.) Ekkor már az asztalnál volt a főpincér is. Horti feléje fordult:

— Hallom, hogy maga tartozik Leszkay urnak. Igaz ez?

— Igen. Tíz koronával tartozom neki, — felelt mosolyogva a főpincér. (A mosoly persze azt jelentette, hogy a tartozás megfordítva áll.)

A kardalos ettől vérszemet kapott és keményen támadt a főpincérre:

— Hát miért nem adja meg a tíz koronámat?

— Mert nincs.

— Nohát akkor hozzon egy üveg „Leányka” bort.

A főpincér kihozza, a kardalos pedig megkérdezi:

— Hogy ez a bor?

— Egy forint nyolevan.

Amire Leszkay a főpincér felé fordul és büszkén mondja:

— Nohát akkor írja fel. A tíz koronából le vonva marad három forint husz.

*

(A nagy vízfogyasztó.) Tudvalevő, hogy a háztulajdonosokat a város meg akarja adóztatni a vízfogyasztásukért is. Tegnap a város közigazgatási bizottságában is szóba került ez az ügy. Tudniillik Domány József aradi borkereskedő főlebbezett az ellen, hogy rá sok vízdíj adót vetettek ki. Va'aki azt hangoztatta, hogy azokat a háztulajdonosokat, akik a foglalkozásuknál fogva nagyon sok vizet kénytelenek fogyasztani, mentesíteni kellene az adó alól. Az elnöklő Károlyi Gyula gróf főispán erre általános derűtség közt megjegyezte:

— Tényleg, ezt figyelembe kellene venni Domány Józsefnél, mert tudvalevőleg ő — borkereskedő.

A titkos eskü.

Wekerle kitérő választ ad.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 8.

A titkos tanácsosi eskü szövege, amelyet lapunk mai számában közöltünk, interpelláció alakjában szóba került a Ház mai ülésén is. Nagy György balpárti képviselő szenvedelmes hangú beszédben kérdezte a kormányt, igaz-e, hogy a lapokban ismertetett alkotmányellenes esküt kell a titkos tanácsosoknak letenni.

A kormánypárti képviselők nyugtalanul, idegesen fészkelődtek helyükön, várva a miniszterelnök nyilatkozatát. Az a válasz, amelyet Wekerle az interpellációra adott, mindennek nevezhető, csak nyílt, egyenes feleletnek nem. Hiába szóltak közbe a balpártiak, követelve az eskümintának a Ház elé terjesztését, a miniszterelnök semmiképpen sem volt erre hajlandó. Hivatkozott a többség bizalmára, amelyet a kormány élvez és a kényes ügyet egy elmés megjegyzéssel ütötte el. A többség nagy derűtséggel honorálta Wekerle ötletét és az óvatos, semmitmondó választ tudomásul vette.

A képviselőház ülésének erre vonatkozó része különben így folyt le:

Nagy György a titkos tanácsosok esküszövege miatt interpellálja a miniszterelnököt. Felolvassa az eskü hiteles szövegét és kérdi, igaz-e, hogy ezt a hazaellenes esküt kell a titkos tanácsosoknak letenniük.

Wekerle Sándor miniszterelnök konstátálja, hogy egyre sürűbben hangzik az a vád, hogy egyes méltóságokkal, kitüntetésekkel járó eskük hazafatlan szövegűek volnának. Elsősorban kijelenti, hogy a rendjelekkel semmiféle eskü letévése összekötve nincsen. A titkos tanácsosok valóban esküt tesznek, de semmi olyanra nem kötelezik magukat, ami politikai, vagy bármilyen meggyőződésüket korlátozza. A dinasztia és az uralkodó iránti hűség kötelezettsége tényleg benne van az esküben, de ez benne van a törvényben is.

Egy hang a disszidensek közül: Tesék előterjeszteni az eskümintát.

Wekerle miniszterelnök: Nem azért vagyunk itt, hogy mindennap más más

aktákat terjesztessünk elő. Ha a Ház megbizik bennünk, akkor erre semmi szükség nincsen. Különben bármely érdeklődőnek, ha hozzá fordul, hajlandó megmutatni az eskü eredeti latin szövegét.

Nagy György a választ nem veszi tudomásul. Abban a nemzet nem nyugodhatik meg.

Wekerle miniszterelnök csupán azt akarja megjegyezni, hogy — amint látja — Nagy György összetéveszti magát a nemzettel. (Viharos derűtség.)

A Ház a miniszterelnök választát tudomásul vette.

ARADI KABARET.

*

A főváros törvényt hozott a poloskákról, mit az aradi városatyák b. figyelmébe ajánl alóllrott hivatalos veraló.

Éi Istenem! a boldogságtól
A szívem, lelkem megrömeg,
Hogy rólatok, bajos poloskák,
Mar én is egy dalt zenghetek.
Az izgalomtól és örömtől
Ianen — egész oda vagyok,
Hogy poloskáiról Aradnak
Pár strófán át daloibhatok.

Most boszút állni — voltaképen
Minden poloska dísz hadon,
A sok-sok „tessi” furdulásért,
E költeménynyel — szándokom.
A legnagyobb boszúm irántuk
Ezuttal már csak az lehet,
Ha róluk egy rossz verset írok,
Mit im készségrrel megteszek.

Mert boszúállásomra méltán
Részolgáltak már régen ők,
Kik nem hagynak sehsem nyugodni
Éjféli után s éjféli előtt.
S kik szívják vérem — úgy szeretnek,
(Vérem lehet kék, vagy vere),
Mágnásnak lenni ép ez ókból
Manapság nem is érdeme.

A legbátrabb poloska tábor
Aradnak birtokába' var,
Beszélsek... csipkednek... szavaznak,
Izgatnak — úgy barkócsyan.
Ó! Vajha Lócs Részó kezében
Csak egy nőne a köz vagyon,
Mintahegy a poloskák száma
Növekszik egyre Aradon

Bár mondná Varjassy s tanácsa
Poloskáinknak: „Ejnye! Kuss!
S letorkolná a szemtelenjít
Néhány törvény paragrafus.
Az volna még csak ám az élet,
Éni poloska-mentesen...
Nem... nem... ilyen csudás gyönyörbe
Részünk nem lesz talán sehsem.

Még egy remény biztat csak engem:
Hogy jelle nes „polos” jaink
Érezve versom rossz hatását,
Tovább nem állják már a kint.
S hogy még egyszer róluk ne zengjek,
Bűszkén vágják nekünk oda:
„A mai nappal sztrájkba lépünk
S többé nem dolgozunk soha!”

Szilánk.

Zsúr-témák.

*
Végre egyedül

Két világrészen keresztül, tengeren át, városokon át, hegyeken, völgyeken át, milliók sóvár tekintetének sortüzén keresztül, személyi hírek és személytelen pletykák tengerén át, végre, végre, végre békés, esőndes, boldog, arannyal és szerelemmel kipárnázott odujába tér az üldözött, pihegő, remegő pár: László, az ifju magyar és Gladys, a milliomos amerikai. Állítólag csak szerelemből vette el László Gladyst, ami kétségtelenül nagy áldozat volt tőle, mert a hitvány és pénztelen világ kajánul mutat az aranypénzes zsákokra, amelyeket magukkal cipeltek idilli fészükbe. Állítólag szerelemből vette el László Gladyst és ez világ híres példa arra, hogy minden zsák megéli a maga foltját.

Valóban, a szegény ember szíve megesik szegényeken, Lászlón és Gladysen, a világjáró nászutasokon, akiknek podgyászába és fülkéjébe minden riporter, utazó és érdeklődő bedugja orrát és megdöbbenő pontossággal értesítik Európát és kapcsolt részeit a hosszú nászut minden fázisáról.

Gladys kelengyeitől kezdve László mel lényzesebbig mindent átkutatnak, megvámolnak, leltároznak és ijesztő buzgósággal ügyelnek arra, nehogy szem elől tévésszék a világhír pellengejére állított párt, a jobb sorsra érdemes Gladyst és Lászlót.

Valóban részvételt dobog egyszerű kispolgári szívének. Hát érdemes gazdagnak lenni, sőt dús gazdagnak, páne milliomosnak? Valóban, családba nem üt a menykő és a tudósítók a milliomos párokat üldözik.

Ő boldog Dunbar Fanni egy szál szoknyában, ő szerencsés Kukorica Jancsi és édes Huskaja, a tí nászkesítők után nem lovagol a sötét gond, a nyilvánosság ellenőrzése és hivatalos nyugtázása! De ha Gladys és László váltanak jegyet, akkor kutya kötelessége az európai présnek, hogy a nyájas olvasó reggeli kávéja melé egy kis nászajándékot tegyen, egy kis nászbokréta, amely a Gladysék legujabb ügyeit és bajait tárgyalja. A kutyaról tudjuk, hogy ugat, de lám, a Pénz is beszél, sőt beszélget magáról!

A Pénz legendájának egy fejezete ez is, azé a legendáé, amelyet a gigászi Balzac kezdett megírni prózában, lírában Ady, megírták főleg azért, mert nem volt nekik Pénzüik, mint ahogyan nekem sincsen, neked sincsen, talán még Gladysnek sincsen — elég!

Jim.

HIREK.

Az „éhező Hamlet“ verekszik.

(Könyves Jenő afférje.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Szabadka, április 8.

Szabadka, a jó ivók híres városa, a színházi botrányoknak is főszerepe. Csak a minap írtunk arról, hogy az ottani színtársulat primadonnája, Farkas Ferenc színtársulat neje, a színházi bírósággal elcsapta Mezey Margit énekesnőt, mert ez a színházban egyik kártartóknak tapos. A színtársulat megbocsátott neki és megelégedett azzal, hogy a primadonna ellen tüntető színésznőt egy havil gázsi levonásával sújtsa. Az eszt nyomán természetesen a szabadkai lapok mostohán kezelték a direktort.

A színházi pletykákra és botrányokra éhes közönség szajá-íze szerint írta Farkas Ferencről. Farkas a közönséggel sincs jó viszonyban

s már a múlt napokban annak is híre terjedt, hogy lemond a direktoról.

A színészek, minthogy a közönség kegyelt nem vásárolhatják meg azzal, ha kutyakorbáccsal verik meg azt, aki nem jár a színházba a rossz előadásokat megnézni, a közhangulatot kifejező újságírókba kötöttek bele.

Könyves Jenő vállalkozott erre a különös szerepre.

Könyves, aki hosszú ideig aradi színész is volt, a szabadkai színház főrendezője. Aradon jól ismerik Könyvest arról az ötletéről, melyet az aradi lapok szíveségéből itt adott közre. Mikor ugyanis szerződés nélkül maradt s már hosszú ideig tartózkodott itt foglalkozás nélkül azzal a címmel, hogy „Hamlet éhezik“ felhívást tett közre a közönség jószívére apelált. A lágy szívű újságírók szépen kommentálták Hamlet urnak gyomorkorgását és a közönség segítségére sietett. Most Könyves kutyakorbáccsal fizet, mint azt nekünk Szabadkáról jelentik:

Farkas Ferenc dr. színtársulata és a szabadkai lapok között néhány nap óta nagy hiboruskodás folyik. Vasárnap a színtársulat ülést tartott, amelyen az egyik lap ellen sértő határozatot hoztak. Ezt a határozatot Fenyves Ferenc lapszerkesztő a lapjában tréfás hangon kommentálta. A cikk címe: Könyves Jenő, a színtársulat főrendezője ma este egyik kávéházban megütötte a Fenyvest és hátulról korbáccsal feléje sújtott. Fenyves megfordult és a főrendezőt arcát ütötte. A kávéházban levő publikum Könyves ellen fordult, aki kénytelen volt a bántalmazások elől az utcára menekülni. Az afférnek lovagias uton folytatása lesz.

— A király husvétja. Bécsből jelentik: A király a husvéti ünnepeket Ferenc Szalvátor főherceg és neje, Mária Valéria főhercegnő családjában Wallseeben fogja eltölteni és előrelátásból szerdán, a hó 15 én délelőtt külön udvari vonaton megy Amstettenbe. Kedvező időjárás es tén a felsége mintegy 8 napot fog Wallseeben tölteni és kedden, a hó 21 én utazik vissza Bécsbe. A király egyéb tervbe vett utazásaira vonatkozó intézkedések csak a jövő hónapokban fognak megálaptani és ezekre vonatkozólag eddigelé sincsenek definitív határozatok. A prágai utazás határideje még nincs kitűzve és különböző körülményektől függ. A király prágai tartózkodása előrelátásból csak néhány napra fog terjedni és ezen időt a felség legfőbb a prágai jubileumi kitűzés megtekintésére fogja szentelni. Az uralkodónak a nyári tartózkodás céljából Ischlbe való utazása a szokásos időben, június utolsó hetében fog megtörténni.

— A honvédtisztek a vezérkarban. Budapestről írják: A képviselőház folyóóján ma szóba került a lapok az a híresztelése, hogy a vezérkarba beosztott honvédtisztek létszámát a hadügyminisztérium csökkenteni akarja: Nagy György ez ügyben a Ház holnapi ülésére sürgős interpellációt jelentett be. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, melyet Nagy György holnapi felszólalásáról értesült, felkereste Nagy Györgyöt és hosszasan beszélgetett vele az ügyről. Később a honvédelmi miniszter egy hírlapíró előtt így nyilatkozott:

— Semmi grávémen nem történt. A hadi iskola végzett tisztait nem mind osztják be a vezérkarba, hanem egyrésztüket a csapatokhoz vezénylik. Ez mindig így volt. A végzett tisztoknak csak egyharmadát lehet a vezérkarba osztani, de ezt az egyharmadot sem osztják be kényük-kedvük szerint a katonai hatóságok, hanem a rangsort kell szem előtt tartaniok. Ha például a rangsorból, amelyet szigorúan érdem

szerint állapítanak meg, valaki a huszonötödik, vagy a harmincadik helyen van, az belekerül a vezérkarba, de aki a hatvanadik helyen, vagy azon túl áll, az már a csapatokhoz kerül. Semmiféle animozitás a honvédtisztekkel szemben a hadseregnél e tekintetben sincsen.

— Bánffy Dezső beteg. Tegnap volt az erdélyi evangélikus-református egyházkerület közgyűlése. Az onnan érkezett hírekkel kapcsolatban Bánffy Dezső báró betegségéről érkezett tudósítás. Bánffy a közgyűlés előtt a kávéházban rosszul lett. Fejfájásról panaszkodott, de azért mégis elrökölt a gyűlésen. A gyűlés után elmondotta ismerőseinek, hogy lázas betegnek érzi magát, de azért mégsem akart a gyűlésről elmaradni.

— A szerb kormányválság. Belgrádból jelentik: A válság még mindig tart. A kormány párt elhatározta, hogy egy esetleg alakítandó kabinetben részt nem vesz és ha a király nem Pasicot bizza meg az új választások keresztülvitelével, akkor a legradikálisabb ellenzéki álláspontra helyezkednek. Péter király a mai nap folyamán számos politikust fogadott, de eddig még nem sikerült a krízisnek véget vetni.

— A ségai telep. A közgyűlés ma elhatározta, hogy Lantos Károly és társai kérelmének eleget tesz és a ségai régi téglatelepet olcsó parcellákra osztja s a kérelmezőknek hatvan fillérért engedi át a terület négyszögölét családi házak építésére.

— A román tanító hibái. A görögkeleti román iskolák tanítóit nemcsak Arad megyében, hanem Bihar és Csánádvármegyékben is vétenek néha a magyar állameszme ellen. A közgazgatási üléseken egyes tanítókról különféle szabálytalanságok derültek ki, amelyek fegyelmi eljárás megindítását vonták maguk után. Bihar megye közgazgatási bizottságának mai ülésén — mint Nagyváradról jelentik — Várady tanfelügyelő bejelentette, hogy a mezőpeterdi román népiskola tanítója, Dragan Péter a növendékekkel államellenes román dalokat énekeltet és küldött iskolai tankönyveket használni. Győr közszécsen Gyepán Tódor tanító arra oktatja a tanulókat, hogy Románia a Tiszán túl is terjed. A közgazgatási bizottság nagy felháborodással vet a tudomásul a tanítók hazafiatalon működését és fegyelmi eljárást rendelt el ellenük.

— Tót agitációs bélyegek. Andrassy Gyula gr. belügyminiszter ma rendeletet intézett Aradváros törvényhatóságához, amelyben többek között ezeket mondja:

„Arról értesültem, hogy az amerikai Slovenski Liga pénztára javára kibocsátott bélyegek és érmek oly cébből adtak ki, hogy az ugynevezett tót nemzet alapnak a magyarországi tót mozgalmak intézésében kelő pénzösszeg álljon rendelkezésére. Tekintettel arra, hogy az említett bélyegjegyek és érmekből előálló jövedelem oly nemzetiségi agitáció céljait kívánja szolgálni, melynek magyar államellenes irányzata kétségtelen, a kérdéses bélyegjegyek és érmek használatát, terjesztését és árusítását megiltom. E rendelkezés foganatosítása végett a kereskedelmi miniszter utasítja a postahivatalokat, miként az ezekkel a bélyegjegyekkel megragasztott postai küldeményeket szállításra ne fogadják el és az érkező ily küldemények (levelek, levelezőlapok és nyomtatványok) a címzettnek ne kézbesítenessenek, hanem azokat megfelelő följegyzéssel a feladás helyére küldjék vissza. A szóban levő s a „Slovenski Liga“ által kiadott 1 centes bélyegjegyen a következő felírás van: „Slovenski brat, objim si mat.“ Az érmen Mudrony Pál arcképe lesz és a következő felírás: „Ja som plsný, ja som Slovák.“

— Szomorú sorozás. Nemzetiségi vidékeken megszokott dolog már az, hogy a tavaszi sorozások alkalmával, mikor a hadsereg számára a legények elejét válogatják,

alig all akad ember, aki a katonamérték alá alíjon. Kinn vannak a dologbíró legények Amerikában. Most Kaposvárról azt jelentik, hogy Somogyvármegyében, ahonnan a legszebb, legdélcegebb huszára't sorozzák az armádiának, az idén beívott legényekből ezernél több hiányzott a sorozások alkalmával. Ez a tömeges elmaradás arra indította a honvédelmi minisztert, hogy Somogyvármegye alispánja útján nyomoztassa a hiányzó legényeket. Kacs Kovács Lajos alispán a nyomozás eredményeképen fölirt a honvédelmi miniszterhez, jelentve, hogy a somogyi legények is Amerikában vannak, ez az oka a nagy emberhiánynak. Szóval Somogyban is megváltozott a régi nota. Mind elviszik a legények elejét, de nem a huszár kaszárnyákba, hanem a tengerentuli bányák és gyárak emberpusztító gyomra nyeli el őket; „marad Itthon kettő három nyomorult” s a sorozó-bizottságoknak nincs többé mi-ben valogatniok.

— Eljegyzés. *Remenár Elek* dr., a békésesabai kórnaz igazgatója eljegyezte *Reicher Károly* Arad szab. kir. város népszerű főügyészének kedves leányát Mártát.

Havasi Dávid Dáváról eljegyezte *Roth Jakab* batucal kereskedő kedves leányát, Adeltát.

— Csalással vádolt ügyvéd. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Egy belvárosi háztulajdonosnő, *Kurovitz Tamáné* feljelentést tett egy tekintélyes és nagy tiszteletben álló fővárosi ügyvéd ellen, akinek nevét azonban még nem adta ki a budapesti rendőri sajtóiroda. Az asszony váltócsalással és házbérpénzek elsikkasztásával vádolja az ügyvédet. *Kurovitzné* másfél évvel ezelőtt ismerkedett meg az ügyvéddel és rábizta *Bástya-utca 20.* számú házána kezelését. E házban jórészt rendőri felügyelet alatt álló leányok laknak, akik kis lakásaikért igen sokat fizetnek. A ház gondnokának negyedévenként kellett volna beszámolni a pénzzel, de a leszámolást másfél éven keresztül napról napra halasztotta. Bizakodott az asszony tapasztalatlanságában annál is inkább, mert tudta, hogy *Kurovitz* nagybeteg ember s így könnyen lehet őket pénzükből kifosztani. Mikor az asszony sürgette a pénzt, azzal védekezett, hogy a ház fenntartása igen sokba kerül. *Kurovitzné* eleinte elhitte ezt, sőt annyira bizott az ügyvédben, hogy annak különféle ígéreteire két váltót is irt alá neki, aki nemrég peresítette azokat és a pénzt behajtotta az asszonyon. Végre is *Kurovitzné* megminta a sok eredménytelen sürgetést és most megtette a feljelentést az ügyvéd ellen.

— Házasság. *Hegedűs Loránt* debreceni szerkesztő április hó 12 én, déli 12 órakor Debrecenben tartja esküvőjét *Hoffmann Szerénnel*.

— Nincs lakbéremelés a tanítóknak. A ma megtartott közgyűlés foglalkozott *Zima Arthur* tanító és társainak kérelmével. Azt kérték, hogy lakbérük 240 koronáról 500 koronára emeltessék. Ezt a kérvényt is a tanítói kérelmeknek már megszokott elintézési módja szerint elutasították.

— Ongyilkos orvostanhallgató. Egy szerencsétlen fiatal ember tragikus halálát jelentik Nagyszalontáról. Egy nagyszalontai vagyonos család jobb sorsra érdemes fia: *Róth Sándor* 22 éves orvostanhallgató, tegnap délelőtt a nagyszalontai szőlők közelében, az országúton öngyilkossági szándékból halántékon lölte magát és nyomban meghalt. — A szerencsétlen fiatalembernek megható élettörténete van. Atyja gazdag nagyszalontai kereskedő, aki egyetlen gyermekét, az öngyilkos *Róth Sándort* jó nevelésen akarta részesíteni. Mikor fia nagy nehezen eivégezte a középiskolát, az orvosi

pályát választotta. Ábrándos, magányt kedvelő fiatalember volt, aki ha csak módját ejthette, került minden társaságot. Nem is tudta meg szokni a főváros zaját, de meg magát olyan különösen is viselte, hogy szülei hazahozták Nagyszalontára pihenni, gyógyítani. Az orvosok megmondták az aggodó szülőknek, hogy fiuknak elmebaja van, vigyék valamelyik kórházba, vagy elmeegógyintézetbe. Így is történt. *Róth Sándort* elvitték szülei a gyulai köz-kórházba, ahol 20 hónapig gyógykezelték. A múlt héten bocsájtották haza szüleihez mint gyógyultat. Hazautazott Nagyszalontára, de kedélye otthon is mindjobban elborult. Egész nap buskomoran járt-kelt, úgy, hogy szülei tartották tőle, hogy valami kárt tesz magában. Állandóan figyelemmel kísérték, őrizték. Tegnap délelőtt eltávozott otthonról, hogy séálni megy. Kiment a község határában levő szőlőig, ahol munkások dolgoztak. Az országúton séált. Egyszerre, anélkül, hogy bárki is megakadályozhatta volna, revolvert rántott elő zsebéből és halántékra lölte magát. Nyomban megbalt. Az öngyilkosságról értesítették a nagyváradí kir. ügyészséget, mely a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtette.

— Vagdalkozó katonatisztek. *Szófiából* jelentik: Ma délután két katonatiszt az utcán megtámadta egy szocialista lap szerkesztőjét és karddal súlyosan megsebesítette. Este a hadsereg ellen nagy tüntetés volt, amelynek csak a rendőrség közbelépése vetett véget.

— Emberi vadállat. Szekszárdról jelentik: Cs. Molnár Miklós nevű ozorai (tolnamegyei) szőlőbirtokos 24 ozorai 10—15 éves flugyermet megbecstelentett. A flukat ajándékokkal csalta magához. A szekszárdi királyi törvényszék az aljas embert 2½ évi börtönre ítélte.

— Halál a vasutnál. *Budapesti* tudósítónk jelenti: A keleti pályaudvaron a fumei gyorsvonással érkezett ma délelőtt *Vincze Árpád* fumei államvasúti főellenőr. Allg szállott le a vasuti kocsiról, nyomban rosszul lett. Telefonáltak a mentőkért, de mire azok megérkeztek, a főellenőr meghalt. Szívzselhűdés ölte meg.

— Elhamvadt község. *Miskolcraól* jelentik: *Forró* községben ismeretlen okból tűz támadt, amely a nagy szélben gyorsan elterjedt. Harminc ház az összes melléképületekkel együtt leégett. Sok szarvasmarha, takarmány és más értékes jószág is elpusztult.

— Testvérgyilkosság. Zomborról táviratozzák: Mélykut bács megyei községben *Raffai György* és *István* testvérek lakásukon ittas állapotban összeszólalkoztak és az idősabbik, György a vita hevében kést ragadott és azt úgy döfte öccsére mellébe, hogy az szörnyet halt. A gyilkos testvért letartóztatták és a szabaddal ügyészség börtönébe kísérték.

— Adomány a ref. egyháznak. *Nesnera Aladárné* úrnő elhunyt testvére, *Maffei Géza* földbirtokos emlékére az aradi ref. egyház járára 500 (ötszáz) koronát adományozott. A szép adományért az egyháztanács, melynek az elhunyt buzgó tagja volt, legközelebbi gyűlésében fejezi ki köszönetét.

— Női tombola est a Központi-szállóban. Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ma, csütörtökön, április 9 én a Központi-szálló éttermében nagy női tombola estély lesz, szabad bemenettel. Egy tombola-jegy ára 60 fillér. A kijátszásra kerülő rendkívül szép és értékes tárgyak *Reinhardt Fülöp* butorgyáros kirakatában láthatók. *Rónay János*, a Központi-szálló tulajdonosa 1562

— Alkalmi vétel. 400 darab kerti szék és 100 darab asztal — nyári vendéglő helyiség esetleg kerti helyiségekbe alkalmas, — olcsó áron eladó. A butorkészítő iparosok szövetségénél *Atzél Péter-utca 8.* 1465

— Tüdővész gyógyítható. Igaz ugyan, hogy mindenkor klimatikus és dietetikus kúra, valamint a por stb. eltávolítása a fődolog, amellett azonban gyógykezelés sem elhanyagolható. Első helyen állanak a búkfakátrány-preparátumok, de korántsem mindegy, bármelyik ily preparátumok használunk. A legjobb és megfelelőbb — mert teljesen méregtelen és jóízű — a „Sirolin Roche”, a creosot-

preparátumok ideálja, mely minden gyógyszerárban kapható.

— Rumcompositio 1 literhez 20 kr. *Likőr aroma* 1 literhez 30 kr. *Veitek és Weiszal.* 191

• A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás •

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényéni, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyuvíz.

• Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóczy Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsrpart 8. •

1910

TORVÉNYKEZÉS.

§ Mi történt az erdőben? *Pusztai György* erdőőr a múlt év október hó kilencedikén az aranyági uradalmi erdőben találkozott *Bacsis Blag* földművesel, aki leányával, *Bacsis Szavetával* együtt galyakat akart szedni az erdőben. *Pusztai* kiutasította őket az uradalom területéről, mire *Bacsis* leányával átment a szomszédban levő községi erdőbe, hogy ott a lehulló ágakat összegyűjtse. Az erdőőr azonban itt sem engedte meg a galyak felszedését és távozásra szólította fel *Bacsis Blagot*. Ez a felhívásnak nem engedelmeskedett, hanem visszafeleit, hogy *Pusztai* a község erdejében nem parancsol. Az erdőőr ekkor rászólt *Bacsisra*, hogy ha rögtön nem engedelmeskedik, lelövi. *Bacsis* felragadta fejszéjét, mire *Pusztai* önvédelemből elsütötte fegyverét. A golyó *arcán találta* *Bacsis*at, aki husz napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az ügyészség szándékos emberölés kísérlete miatt vádat emelt *Pusztai György* ellen. Az aradi kir. törvényszék esküdtbírósgája ma foglalkozott az ügyvel *Fábián Lajos* elnöklésével. Szavazó bírák voltak: *Nagy József* és *Lauka József* dr. A vádat *Szakolczay Lajos* kir. ügyész képviselte. A mai fő tárgyaláson számos tanút hallgattak ki, de az idő előrehaladottsága miatt a tárgyalást nem fejezhették be. Holnap a kérdések megszövegezése és a perbeszédnek következik, amelyek után ítéletre kerül a sor.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— *Wekerle* a szerb kereskedelmi szerződésről. A képviselőház mai ülésén *Polit Mihály* szerb nemzetiségi képviselő interpellációt terjesztett elő a szerb kereskedelmi szerződés tárgyában. Beszédében elmondotta, hogy a szerb határ elzárása nagyon felszöktette Magyarországon a husárat és kérdeste a miniszterelnököt, mit szándékozik tenni, ha a szerb, vagy az osztrák törvényhozás a szerződést elutasítaná. *Wekerle* Sándor miniszterelnök nyomban válaszolt *Polit* interpellációjára és kijelentette, hogy Szerbiával ohajtja a szerződéses békét. A szerb-bolgár vám-uniót egy előző kormány kifogásolta, de természetes, hogy a kérdés politikai részét nekik sem lehet negligálni. A szerb kereskedelmi szerződés politikai kérdésekkel volt összekötve. A mostani kormány törekvése eredményese, hogy a mellékletekintetektől megtisztulva, egyedül a gazdasági tőrre terelődött a kérdés. Hogy mit fog tenni a kormány, ha a szerződést nem fogadják el a szerbek, vagy az osztrákok, erről majd akkor lesz szó, ha a szerződés visszautasítása neiaján csakugyan megtörténne.

Budapesti áru- és értéktőzse.

— Az *Aradi Közlöny* távirat tudósítása. —

Budapest, április 8

Amerika 1-el olcsóbb. Kevés forgalom. 10—15 fillérrel magasabb árak.

Az árak 50 kmönként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	11.17—11.18	11.20—11.21
Buza májusra	11.10—11.11	11.09—11.10
Buza októberre	9.44—9.45	9.45—9.46
Zab áprilisra	7.16—7.17	7.14—7.15
Rozs áprilisra	9.63—9.64	9.78—9.79
Tengeri májusra	6.30—6.31	6.34—6.35

Zárul 6 órakor: —
Osztrák hitelrészvény 639.50
Magyar hitelrészvény 750.75

Olcso árak, nagy megtakarítás!!

Angol öltöny és felöltő szövet újdonságok megérkeztek a kizárólagos posztó gyári raktárba

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Angol női costum kelmék nagy választékban

Időjárás.

Az országos meteorológiai intézet jelentése.
1908. április 9-én.

Enyhe.
Sok helyütt csapadék.

Husvét első napján

este fél 9 óra-
kor lesz meg-
tartva a Nyom-
dász Szakegy-
letnek a „Gu-
tenberg“ dalárda közreműködésével a vá-
rosi liget összes termelben rendezendő tánc-
mulatsága.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy volt anyakönyvvezető. Teljesen helyesnek tartjuk azon véleményét s minden szava igaz. Azonban már lezártuk ezt az ügyet s így sajnálatunkra nem közölhetjük levelét.

Előfizető leánya. Sajnáljuk, de ilyesmire nem vállalkozhatunk. Nincs birtokunkban a kért dal szövege.

IDEGENEK ARADON.

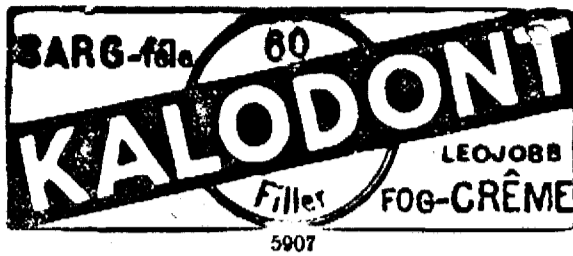
— Április 8. —

Fehérkereszt-szálloda. Rund Viktor gyárvezető Borosjenő. — Kolisch Ignác utazó Budapest. — özv. Temesváry Pálné birtokos és leánya. — Schön Henrik utazó Pozsony. — Kiss Jakab utazó Budapest. — Freund Jakab utazó Budapest. — Krausz Vilmos utazó Budapest. — Schprager Jakab utazó Budapest. — Telbisz Aladár birtokos Magyarbányegyes. — Friedmann Sándor utazó Budapest. — Szász Ottó utazó Budapest. — Jäger János magánzó Lugos. — Stemer Hugó utazó Bécs. — Mihalik Imre utazó Bécs. — Frankfurter Zsigmond utazó Budapest. — Nagy Kálmán honvédtábornagy Nagyvárad. — Ludány László dr. m. kir. ezredorvos Debrecen. — Groszfeld Dezső utazó Nagyvárad. — Schwarzenberg Manó utazó Budapest. — Bremer Mór utazó Budapest. — Lindner Dániel utazó Budapest. — Urbantschek Rudolf utazó Bécs.

Központi-szálloda. Blau Zsigmond utazó Budapest. — Karczag Jenő vezérigazgató Budapest. — Kronberger Adolf utazó Budapest. — Feigl Rihárd vasuti mérnök Budapest. — Feldmesser Péter utazó Budapest. — Véber Károly utazó Rákospalota. — Kaufner Károly utazó Budapest. — Scheer Armin kereskedő Nagyhalmagy. — Frankl Mór utazó Budapest. — Wirth Antal kereskedő Battonya. — Pózsár Károly kereskedő Budapest. — Mausberger Lajos utazó Temesvár. — Török Béla utazó Budapest. — Fodor Armin háztulajdonos Temesvár.

Vass-szálloda. Vincze Elvira magánzó Kevermes. — Steiner Miksa utazó Temesvár. — Mandl Samu utazó Budapest. — Ladányi Ferenc aranyműves Temesvár. — Nagel Lajos utazó Budapest. — Prohászka József magánzó Facset. — Kanitz Antal utazó Budapest. — Mencer Adolf utazó Budapest. — Ziffer Miksa utazó Bécs. — Gutter Joikil utazó Bécs. — Kohlrusz Oszkár utazó Budapest.

Pannonia-szálloda. Elnerfal Vilmosné magánzó Budapest. — Moldován A. Kornél tanítónő Nagyhalmagy. — Scheer Izidor utazó Budapest. — Láng Antal utazó Budapest. — Bagaméri Lajos utazó Budapest.

Nemzeti Színház.

Csütörtök, 1908. évi április hó 9-én:

B) bérlet

B) bérlet.

A vig özvegy.

Operette 3 felvonásban. Irta: Leon Viktor és Stein Leo.
Zenéjét szerző: Lehár Ferenc. Fordította: Mérei Adólf.

SZEMÉLYEK:

Zéta Mirkó	Szathmári A.	Bogdánovics	Fehér A.
Valencienne	Zalai Margit.	Sylvaine, neje	Györfi T.
Danilovics	Bezerédj O.	Kromow	Ujj Kálmán.
Glavári Hanna	Kallai Jolán.	Priscus, őrnagy	Keller J.
Rosillon	Faludi K.	Pracovia	Lászy Etel.
Cascade	Ladislai J.	Nyegus, őrnök	Varnai Jenő.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Uj műsor. Március 15. Budapest.

Bredeti felvétel.

Bredeti felvétel.

Tránia színház.

(Baró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Műsor 1908. április hó 9-én, csütörtökön:

1. Az ébresztő óra. Kacagató. — 2. Cigánylány regénye. Dráma. — 3. Csavargók. Humoros. — 4. Rendőr kutyák. Tanulságos. — 5. A jövővény. Mulatságos. — 6. A favágó. Dráma. — 7. A leggyorsabb vízi jármű. Látványosság. — 8. Csabító ének. Kacagató. — 9. Március 15. Budapest. Bredeti felvétel.

Minden előadás alatt katonazene játszik. — Cukrássza.

Előadások hétköznapokon délután 5 órától kezdve este 10 óráig.

Vasárnap délután 2 órától kezdve 10-g.

NYILTTER.*

Műhely áthelyezés!

Kenderesy és Paladics

épület- és bútortársaságok

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

(Helm-ház.)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, miszerint

üzletünket

a jelen kor igényeinek megfelelően berendeztük.

Elvállalunk épület, bútortársaság, iroda és bolti berendezéseket a legdiszesebb és a legegyszerűbb kivitelben.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

948

Kenderesy és Paladics.

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték után!

CIPŐKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészeti műhely

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szűk ruhákra figyelmébe ajánlom orthopéd-
gyógycipőket, melyek meggátolják a láb-
fejlődést, gyermekeknek, ugyancsak felnőtteknek!
nagykereskedelmi eredményeket értem el, amit számos
elismerés tanúsít. Készítik a valódi amerikai for-
májú cipőket, meg nem különböztethető tartos szép
cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel

SEELINGER UTÓDA 841

Brecska Károly

állami cipész tanfolyam szaktanítója.

Hartmann János

Járden, Kazinczi-utca 11. sz. alatt.

Tekeasztal, dákók, golyók és különlegességi kávéház berendezési cikkek készítése

műhelye.

Szakképzettségemet a párisi legelső és legnagyobb gyárban szereztem. Teke-asztalok behuzását a legújabb saját szisztémáim szerint behuzok ragasztás nélkül, a melyeken a golyók ugrása elő nem fordulhat. Meghívásra bárhova a vidékre is elmegyek, saját szöveveimmel.

Műhelyből kikerült áruikért, különösen a dákók egyenességéért egy teljes évig jótállok.

Ismét eladóknak nagy árendemény.

Használt golyókat veszek és cserélek.

Gyors és pontos kiszolgálásért kezeskedem.

Saját francia gyártmány szerint készült dákók óriási választékban 2 k.-tól 100 kor.-ig. Régi ócska teke-asztalokat újjáalakítok s becserelek.

Nagy raktár kész billiárdokban! Olcsón kapható legújabb fordítható Elipsis Billiárd. 741

Sirolin

... és a tüdőgyulladás, megfázás, influenza, szifilisz, vörösség, és egyéb betegségek.

Tüdőbetegségek, szifilisz, szárazköhögés, skrofutózis, influenza

... és a tüdőgyulladás, megfázás, influenza, szifilisz, vörösség, és egyéb betegségek.

Mellegleg értékes utazástól is tisztán, hiszen mindenütt „Roche” eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

... és a tüdőgyulladás, megfázás, influenza, szifilisz, vörösség, és egyéb betegségek.

POROSZ
és
MAGYAR KÖSZÉN

blombázott zsákokban,
ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN
házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDÉ-nél
Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán
Telefon 46. 451 Telefon 46.

A KI SZÉP AKAR LENNI,
használja egyedül a **Hajós-féle**
ARADI IBOLYA-CRÉMET,

mert a világ minden részéről jövő hálaíratok legjobban bizonyítják, hogy
ennél jobb szépítőszert nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget
és mindennemű arctisztatlanságot
— varázsszerű gyorsan eltüntet. —

Ára egy tégelynek 1 korona.

Vigyázat: Csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél: 241

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában
Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,
továbbá minden gyógyszer-tár, illatszerüzlet és drogeriában.

5503—1908. kh. sz.

Hirdetmény.

Faller Gyula aradi lakos Óvár-tér 10. sz. a. telkén egy fakereskedés felállítására telepengedélyt iránt folyamodván, az 1884 XVII. t.-c. 27. §-a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül folyó évi április hó 13. d. u. 5 órájára kintüzetik, a melyre az érdekeltek ez uton is meghívotnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszín- és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi április hó 13-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek írásban ugyanott, élőszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehetőek, mert a mennyiben ilyenek nem említettnek, s ha köztekin-tetek gátlólag fel nem merülend-nek, a telepengedély az idézett törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1908. évi április hó 3-án.

Sarlot,
főkapitány.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm
és árnyas, szép és tágas kertnelyisége met, ugyszintén a város legkitünőbb fe dett és villanyvilágítással ellátott teke pályámat is díszesen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. — Tiszta saját termelő berék. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. Pohár 10 fillér koránál 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szíves partfogását kérve

491 tisztelettel
Répássy Pál
Telefon 660. sz. Alapított 1889. évben.

Várhoz László
uri- és női cipész
Arad, Weitzer János-utca 2. sz.
(Miserita-palota a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybell és vidéki közönség figyelmét felhívni 18 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli időnyre be szereztem mindennemű bőrkülönlégességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű legyvernemhez a legjobb kivitelben elő-brás szerint. Az egyenruházati egyietnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszköz-
zötteknek.

Kiváló tisztelettel
Várhoz László.
541

Cement
hornyolt cserép
a legjobb fedő anyag. Vizáthatlan!
Örökké tart!

Tégla, Cserép
legjobb minőségben állandóan raktáron 754

Pollak Sándor
tégla, cserép és cementáru gyárában
Mikalának.
Telefon 5—15
Városi iroda: Erzsébet-körút 37., I. sm.

Bella Stella
legjobb gummi óvszer
6 darab 2 korona
Földes Kelemennél,
Aradon.

Mindennemű fogfájást 5 perc alatt szüntetik az
indiai fogcseppek.
Egy üveg 70 fillér.
— Kapható minden gyógyszer-tárban. —
Főraktár 271
Földes Kelemennél Aradon.

MEGYEI TELEPHON 292.

Scherhag Testvérek
kertészete
Arad, Orezy-utca 26. sz.

Van szerencsém a n. é. közön-ség tudomására hozni, hogy kertek és sirok beültetését szőnyeg vagy bármily más növényekkel jutányos ákon elvállalunk, iparkodva, hogy a n. é. közönségnek izlését mindenkor kielégítsük.

Megrendeléseket Andrassy-tér 18. sz. (Lócs házban) levő üzletünkben is elfogadunk.

Kiváló tisztelettel
1065 **Scherhag Testvérek.**
TELEPHON 476. SZÁM.

Seiler Bertalan
paszományos és gombkötő üzlete
Arad, Weitzer János-u. 13. sz.
Zsinor, gomb, bojtok és rojtok
állandóan raktáron tartatnak.

Gyermekek ágyhálók
bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyor-sabban készít. 838

Telephon szám 690.

Panker F. Viktor
mű- és építő-lakatos
Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sár és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök napellenzők, vas-ágyak, kertí asékek, padok, asztalok tömör vashól, valamint mind e szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vaskosarak kaphatók. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 696

Nagy választék sirkorítás mintákból természetesen nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Veszek
urasságoktól használt agárd és téli férfi-ruhákat, utasbundaikat, háló, ebéd és más butorokat 1111

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kívánatra vagy levélbeli meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton
Arad, Árpád-tér 5. sz.
(Izraelita templom épület.)
Kérem a cégre Ugyelni!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és műlakatos-műhelyünket a Wesselényi-utca I. szám alá áthelyeztük,
ahol elvállalunk mindennemű, e szakmába vágó munkákat. Épít-vasalások, takaréktűzhelyek és sirkorítások a legjutányosabb árak mellett. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel 17

Láng és Mayer.

Vizvezeték-műhely megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a melkernak teljesen megfelelő vizvezeték berendező-műhelyt nyitottam. M mindennemű esztornázást, vízvezeték, fűdőszobát, angol kiseríteteket, vírfűtés, sőt-telma és Bened-felszerelést és vesztéket minden fajta szivattyukat, hőlégmotor-és szivattyak javítását és készítését vállalom.

20 évi tapasztalataim, valamint 11 évi aradi működésem biztosított nyugt tiszteit rendelőlömnek arra, hogy az elvált munkát szakszzerűen, pontosan és lelkiismeretesen, a lehető legolcsóbban eszközölöm.

Ugyane szakba vágó munkák jó karban tartását átalányban elfogadom. A n. é. közönség b. partfogását kért,

Kiváló tisztelettel

Mókos Márton
szereelő-mester
Petőfi-utca 4. sz.

Jutányos árak!

Figyelemre méltó!

Angol és francia Illatszerek.

Arc-cremek, arcporok, kézfinomítók, kölni-vizek, hajszeszek, szappanok, szájvizek, fogpaszták, fogkefék, fogporok és mindennemű háztartási cikkeknek legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása az

ujonnan megnyílt

Drogeria

ARAD, 1368

Weitzer János-utca 2.

(Minorita palota.)

Levél cím: Vöröskereszt Drogeria Arad.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy

Kossuth-utca 64. sz. alatt

épület- és butor- asztalos-műhelyt

nyitottam és elvállalok ebben a szakmába vágó mindennemű munkákat.

Konyhaberendezések és polgári butorok

mindég készen kaphatók.

Veszek mindennemű használt butorokat, ajtókat és ablakokat

bizományi eladásra.

Elvállalok mindennemű

javitásokat

gyors és pontos kivitelben.

A n. é. közönség becses pártfogását és bizalmát kéri tisztelettel

Mikolás István.

PREMIER KERÉKPÁROK

utalérhetetlenek!

A világ legversenyképesebb cége, amelynek évi termelése több mint 110.000 kerékpár.

Egyedül kapható:

HAMMER VILMOSNÁL
ARADON.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János

elsőrendű cipőraktár

Arad-Temesvári.

Alapított 1858.

Telefon szám 459.

Müller J. és Fia

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó gyára

ARADON, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 40—42.

Gyűjtőtelepek: József főherceg-ut II. sz., Forray-u. 2b. sz., Asztalos Sándor-u. 2—3. sz.

Vidéki gyűjtőtelepek: Déva, Brassó, Gyulafehérvár, Segesvár, Vajdahunyad, Szászváros, Székelyudvarhely.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, miszerint 50 év óta fennálló országos hírű

ruhafestő, vegy ruhatisztító és fehérnemű gőzmosó gyárunkat

ujabban megnagyobbítottuk és a legmodernebb gépekkel szereltük fel s így nemcsak a bel, hanem a külföld bármely hasonmú gyáraival a versenyt felvesszük.

Vegyileg tisztítunk vagy festünk mindennemű férfi és női ruhákat, felöltőket, gyermek ruhákat, teljesen egészben minden bontás nélkül, továbbá butorszöveteket, függönyöket, himzéseket, cipkéket, kezttyüket, szőrméket stb. stb.

Fehérnemű-gőzmosógyárunkban, mely kitünő gépekkel van ujonnan felszerelve, mindennemű maró anyag, (mely a fehérneműnek ártana kizárásával) hófehéren mossuk, bármilyen fehérneműket, de főleg gallérokat, kézelőket, férfi ingeket stb., melyek modern fényező gépeinkkel fényezve teljesen új kinézetet nyernek.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve, kérjük további szives megbizásait

kiváló tisztelettel

Müller J. és fia.

823

Postaküldemények gyorsan és gondosan eszközöltetnek.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek!

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek!

Pontos és gondos kiszolgálás.

Pontos és gondos kiszolgálás.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

Földes-féle
Margit-Cremet,

mely ártatlan, ártalmatlan s rögtön szépit.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrrákák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak pártatlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 281

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

BUZIASI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.
Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdus.
rendkívül üdítő asztali víz.
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyódmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és tövénykepződésnél, a legutóbb a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziasi gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

9681—1908.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magyar királyi földmivelésügyi ministerium 21049—1908. szám alatt kelt rendelete alapján a következőket tesz szük közzé: A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1908-ik év folyamán hat időszakos tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: május hó 4—24 földmives kigazdák, június hó 1—14 erdőőrök, június hó 16—28 lelkészek, július hó 2—22 és július hó 25-től augusztus 15-ig néptanítók, végre augusztus 18—31-ig nők számára.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhészeti elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint, hogy a méhkaptáraknak és méhészeti segédeszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják. Minden tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részesülnek és ezenkívül azok részére, kik pályázati kérvé-

nyükben szorult anyagi helyzetüket igazolják, s a m. kir. államvasutaknak a távolsági forgalom 7—16 vonalszakaszai között lévő valamelyik állomásáról jönnek, a személy és vegyesvonatok III. kocsiosztályában érvényes féláru menetjegyváltására jogosító igazolványt küldetik, melynek ára a visszautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való elutazáskor fog megtérítettetni. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy egy koronás bélyegjeggyel ellátott folyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik, a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez címezve, fölöttes hatóságuk útján a földmivesek és más foglalkozásuknak pedig községük előljáróságának aláírásával ellátva az illető tanfolyam kezdete előtt legalább egy hónappal előbb nyujtsák be. Budapest, 1908. március 16-án. M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Arad, 1908. április 2.

A városi tanács.

A legjobb minőségű bor és csemege
faju dus gyökérzetű
szőlő-oltvány,

ugyszintén gyökeres

Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző
minden mennyiségben kapható

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél

Arad, Batthyány-utca 13. szám.

Telefon 410. szám.

511

Megérkeztek a tavaszi divat újdonságok!

Brunner Béla

uri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

(Ferry-utca sark, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatósabb kalapok, **ingek**, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztük, zsebkendők, harisnyák, sétabotok és esernyők, stb. kaphatók.

Nagy választék férfi, sport sapkákban és gyermek sapkákban.

Divatújdonság francia és olasz illatszer különlegességekben.

Kamerli J. pécsi keztügyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek

Legideálisabb szer az arcz és kéz bőrének ápolására az

„AIZOR”

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható a gyógyszertárakban és gyógy-áru üzletekben.

Főelárúító hely: 31

WOJTEK ÉS WEISZ
gyógyáru nagykereskedő araknál Aradon.

Kapható Hegedűs Gyula üzletében.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

9089—1908.

Hirdetmény.

A fiumei cs. és kir. haditengerészeti akadémiában az 1908/9. iskolai év kezdetén mintegy 35 ingyenes, féldíjmentes kincstári, illetve fizetéses és alapítványi hely fog betöltetni.

A részletes felvételi feltételek a városi katonai ügyosztályban betekintheők.

Arad, 1908. évi március hó 28

A városi tanács.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári lényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férruhához (kaphát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elégendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.—K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarut stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legelőkelőbb árak. Óriási választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

5852

4—908. m. g.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a lovak és szarvasmarhák tulajdonosai f. évi április hó 11., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 21., 22., 23. és 24-én kötelesek bejelenteni, hogy hány darab jószágot akarnak folyó évben legelőre bocsájtani és pedig azoknak, kik a Belvárosban, Sarkad, Ujtelep, Erzsébetváros, Sága és Pöltura külvárosokban laknak: a kamarási hivatalban, akik Gájban és a tanyákon laknak: a Gáji alkaptányi hivatalba kell a bejelentést eszközölniök.

Az előbb kitüntetett határidő túli jelentkezést nem fogadjuk el. A jelentkezések alkalmával állítandók ki a kötelezvények a legeltetési és pásztordíjjaknak ama fele részére nézve, a melyeknek kifizetése nem a legelőre bocsájtás előtt, hanem f. évi augusztus hó 20-ig eszközölhető.

Arad, 1908. március hó 30-án.

A városi tanács.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A kinek

Ismeretség híján

házastársra,
novelőre,
fűszelvezetőre,
zölyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre.kulcsárra,
gazdasszonyra
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy,
irodászolgára,
pénzbeszedőre
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort,
songorát,
bort,
gyümölcsöt,
sabonát,fizletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindenestét vétel vagy bérbevételei esé-
jából keresel:

Aki

valamely állást betölteni kíván: legelő-
sabbban ér csóit, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetései

rovatát használja.

Gazdasszonynak

ajánlkozik egy szerény, jó, meg-
bizható fiatal özvegy nő, kitűnően
főz, lehetőleg vidékre magányos
urhoz. Cím a kiadóban. 1561

Okleveles zongora tanítónő

elvállal órákat házban és házon ki-
vül. Gártner Márkusné, Damjanics-
utca 1. 1044

Egy teljesen jó karban levő

ház, melyben van négy szobás uri
lakás, azonkívül négy kis lakás,
évi jövedelme 1700 korona, elköl-
tözés miatt jutányosan eladó a bel-
bárosban, a Tökölly-tér közelében.
Tudakozódni lehet Prolich István,
Tökölly-tér sarkán levő fűszer üz-
letében. Ugyanott egy egész új
szalon garnitur eladó. 1223

Egy jó forgalmu

szatőcsüzet és vendéglő házzal
együtt szabad kézből eladó. Bőveb-
bet a kiadóhivatalban. 1422

Eladó

egy 4 lángu ebédő gázluszter, egy
nagy dugaszoló gép, egy csinos
vaskályha, egy teljesen felszerelt
méhes, méhecskék nélkül és 2 drb.
ászok boroshordó 50-70 hektofi-
teres, minden a legjobb karban.
Cím a kiadóhivatalban. 1407

Csernovits Péter-utca

22-23 számú ház eladó. Bőveb-
bet a tulajdonosnál. 1480

Javaszi Blouse Album

igen változatos eredeti francia
blouse mintákkal. Ára 1 kor. 50
fill. Aradon kizárólag Ingusz I.
és Fia könyvkereskedésében kap-
ható. 201.

Világosan

A motor állomáshoz közel 1400
□-öl amerikai oltott szőlő új kol-
nával ellátva előnyös áron eladó.
Tudakozódhatni Lepich Gábor ék-
szerésznél Békés-Csabán. 1558

Jó karban

levő betegelő kocsit azonnal el-
adó Rákóczi-utca 5. sz. alatt. 1520

Szőlő!

A muzikai hegyen egy jó fekvésű
5 holdas termő szőlő szép nagy
épülettel, uri lakással, teljesen be-
rendezve eladó. Cím a kiadóhiva-
talanban. 1408

NDD : W

Az iédn is szolgálhatok a legjobb
husvétli cikkekkkel és Nagyvárad
chekserrel ellátott fehér és schiller
borral a legolcsóbb árban. Roth-
stein Mór fűszer és csemegekeres-
kedése Arad, Szabadság-tér 3. Te-
lefon 350. sz. 1518

Tanuló fizetéssel

alkalmazást nyer Kerpel Izsó könyv-
és papirkereskedésében. Ugyanott
egy jó állapotú toloszék olcsón el-
adó. Kerpel Izsó könyv- és papir-
kereskedése Aradon, Andrassy-tér
20. Telefon 385. 212

Egy szép magas

2 szobás lakás minden hozzávaló-
val azonnal kiadó Thökölyi Imre-
utca 37. sz. a.

Két szobás utcai lakás

minden hozzátartozóval kiadó. Bő-
vebbet Aranykéz-utca 20. sz. alatt.Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek tudomására adni, hogyépület- és butorasztalos
műhelyemet

Karelin-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen
szakmába vágó mindennemű mun-
kákat és pedig hálószobákat,
ebédők, bolti berendezések
és irodai berendezéseket a
legszebb kivitel és a legjutányo-
sabb árak mellett.Vidéki megrendelések pontosan
és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Mádai Gyula,

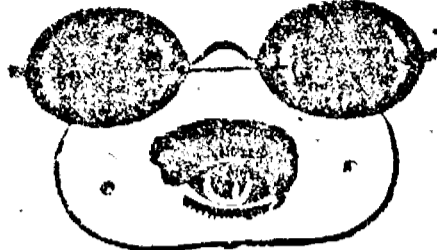
épület és butorasztalos.

Elsőrendű látészersz üzlet.

DICK-SAMU

Órák és látészersz

Bred. Andrassy-tér és Waltzer János-utca sarkán

Itad és javít mindennemű órákat ké-
vvel jóállás mellett a legolcsóbb árakon
raktáron tart mindennemű színházi látókö-
rakat a legkülömbözőbb kiállításban, leg-
híresebb lorgnettek, orrcsüptetők és szem-
üvegek arany ezüst nickel és tekin-
tő baka csont keretekben, legjobb üvegekkel.
Nagy raktár sűrűségi fokmérések
ben, bar, must és szesz rezszere, te-
rásiák mindenféle hőmérők, minden-
nemű kivitelben. 242

Szemüvegek és orrcsüptetők or-
vesi rendelést szerint azonnal ki-
adnak.

Kalap divat salon.

Van szerencsém a nagyérdemű
hölyközönséget értesíteni, misze-
rint bécsi utamból hazra érkez-
tem és válogatott izlésű model-
jeim megérkeztek. Dusan fölszerelt
raktáram által abban a kellemes
helyzetben vagyok, hogy a legké-
nyesebb igényeket ki tudom elégi-
teni. Az eladást a legolcsóbb árak
mellett eszközölöm. 1491

Szamos látogatásért esd
Grünblatt Antonia női kalap dí-
vat salon.
Arad, Szabadság-tér II. (A Glüek-
féle huscsarnokkal egy házbán.)
Vidéki megrendeléseket gyorsan
eszközölök. Egy tanuló lány fővételik.

MOST JELENT MEG! A FIDIBUSZ 1907.

Évi egész évfolyama díszkötésben. Ára 5
korona. A Fidibusz 1905-906. és 1907. évi
teljes évfolyama együtt 8 korona mérsékelt
áért kapható! Tartalma: 2000 albeszélés,
2000 adoma, 2000 művészeti kivitelű karri-
katura, elsőrangú írások és festmények. Meg-
rendelhető a pénz előleges beküldésével vagy
utánvét mellett a FIDIBUSZ kiadóhivatalá-
ban, Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 9.

Gyűjtök figyelmébe! A FIDIBUSZ minden
évfolyama az év végén díszkötésben meg fog
jelenni. A FIDIBUSZ előfizetési ára: negyed-
évre K. 1.50, félévre K. 3, egész évre K. 6.
egy szám ára 5 krajcár. Aki a FIDIBUSZRA
egy félévre előfizet, díjtalanul kapja a FIDI-
BUSZ 1908. évre szóló díszes naptárát, mely-
nek bolti ára 1 kor. 20 fillér. 1491

A legfinomabb illatszerek
a husvétli öntözéshez.

Mindenféle illatokban és árakban
25 f., 50 f., 1 kor., 2 kor., 3 kor.

Husvétli ajándékozásra alkalmas díszes
kivitelű illatszerek 4 koronától 20 koronáig.

A legdivatosabb illatokban!
Illatszerek kimérve! 1 deka 50 fillér és 1 korona.

Serail parfume! Ujdonság Serail parfume!
Tartós, divatos, kellemes illat.

!Andaluziai ibolya!
Valódi ibolya illat! Valódi ibolya illat!
1 deka 2 korona.

Kapható egyedül:
Rozsnyay Mátyás
gyógymertárában 301
Arad, Szabadság-tér.

Minden jobb üzletben kapható.

Kérjük Braun-féle

„Rózsa-crém“ cipőkenőcsöt,

mert az összes forgalomban levő gyártmányok
között a

„Rózsa-crém“

conserválja a lábbelit, ellentétben más készít-
ményekkel, melyek a bőrt kiszáritják és töré-
kenyenyé teszik. — Eddig is számtalan szak-
ember elismerésével találkozott. 57

Egyedüli készítője

Braun N. A. Arad.

Ismételadók forduljanak bizalommal hozzám.